2026/2027

OSTRAVA METROPOLITAN MAGAZINE

IGOR IVAN

Ostrava se proměňuje v moderní centrum technologií, inovací a znalostí

Ostrava is evolving into a modern hub for technologies, innovations and knowledge

STRANA / PAGE 4

4_ **Přístup pedagoga nemůže nahradit žádná digitalizace**
No amount of digitalization can replace a human teacher

12_ **Technické obory na středních školách začínají být znovu „v kurzu“**
Technical studies at secondary schools are “back in fashion”

16_ **Od prvního superpočítače přes AI Factory až ke kvantovým technologiím**
From the first supercomputer to AI Factories and quantum technologies

24_ **Ostrava – místo zajímavých investičních možností**
Ostrava – a magnet for major investments

28_ **V Ostravě umí vyrábět špičková vozidla pro město i Evropu**
Ostrava makes top-quality trams for cities across Europe

32_ **Moderní odpadové hospodářství pro současné město**
Modern waste management for a modern city

36_ **Kde je voda, tam je život**
Water is life

40_ **Fajne řemeslo ve Fajne dílně**
Ostrava's Craft Incubator - keeping skills alive

44_ **Když ostravskou Hrabůvkou hřměly letecké motory**
Ostrava's hidden history of aviation

50_ **Ostrava byla kdysi zemědělské městečko**
Ostrava was once a small farming town

54_ **Století páry v Ostravě nezemřelo. A není divu**
The age of steam lives on in Ostrava...

56_ **Prošoupané boty v barevném industriálu**
Worn-out shoes in a colourful industrial setting

66_ **Z podzemních slojí až k olympijskému ohni**
From the depths of a coal mine to the Olympic flame

70_ **Jak chutná OSTRAVA!!!**
How tasty OSTRAVA!!!

OSTRAVA METROPOLITAN MAGAZINE 2026/2027

Vydavatel/Publisher Statutární město Ostrava, Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava, www.ostrava.cz | **Registrační číslo/Reg. No.** MKČRE 1647 | **Redakce/Editors** Rozálie Babiáková, Petr Broulík, Zuzana Červenková, Marek Gavenda, Petr Havránek, Lukáš Hejlík, Vladimíra Karasová, Kateřina Pištorová, Marek Skřipský, Radka Vanková, Kateřina Veselá, tel. +420 599 443 008, redakce@ostrava.cz **Fotografie/Photographers** Archiv města Ostravy, Fajna dilna – Řemeslný inkubátor Ostrava z.s., Petr Gavel, Adolf Horsinka, Lukáš Hejlík, Petr Chromečka, Lukáš Kaboň, Konsorcium společností Yord a Profure, Patrik Kozák, Martin Kusyn, L35 Arquitectos, OZO Ostrava, Libor Ponča, Jirka Prokop, Petr Lexa Přendík, Jan Pulkrábek, Rheinzink ČR s.r.o., Steven Holl Architects, Střední průmyslová škola chemická akademika Heyrovského Ostrava, příspěvková organizace; Střední průmyslová škola Ostrava-Vítkovice, příspěvková organizace; Matúš Šafranka, Nikola Tesařová, Vítkovická střední průmyslová škola, Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, Kuba Zatloukal, Jiří Zerzoň | **Foto na titulní stránce/Cover photo** Lukáš Kaboň | **Anglický text/Translation** C. Hopkinson | **Design+DTP** ianDerson Consulting | **Tisk/Print** Printo, spol. s r. o.

rektor VŠB – Technické univerzity Ostrava
rector of VSB – Technical University of Ostrava

Igor Ivan

Za výrazného přispění univerzity se Ostrava proměňuje v moderní centrum technologií, inovací a znalostí

With significant support from the university, Ostrava is transforming into a modern hub for technology, innovation, and knowledge

Úřadující rektor VŠB – Technické univerzity Ostrava, profesor Igor Ivan, patří k nejmladším zvoleným rektorům v historii univerzity a současně je nejmladším rektorem mezi veřejnými vysokými školami v České republice. Před nástupem do funkce působil sedm let jako prorektor pro strategii a spolupráci, kde rozvíjel strategická partnerství s průmyslem, veřejnou správou i zahraničními institucemi a spoludefinoval strategii rozvoje univerzity. Vede projekt REFRESH, největší projekt v historii VŠB-TUO s rozpočtem přes 2,6 miliardy korun, zaměřený na rozvoj inovačního ekosystému a podporu transformace Moravskoslezského kraje. Zároveň vede projekt U!REKA Shift v rámci iniciativy Evropských univerzit. Odborně se dlouhodobě věnuje geoinformatice a od roku 2010 působí na Katedře geoinformatiky Hornicko-geologické fakulty VŠB-TUO.

Igor Ivan, the acting Rector of VSB – Technical University of Ostrava, is one of the youngest elected Rectors in the university's history – and he is also the youngest currently serving Rector of any Czech higher education institution. Before taking office, he served for seven years as the university's Vice-Rector for Strategy and Cooperation. In this role, he developed strategic partnerships with industry, public administration and international institutions, and he helped define the university's development strategy. He is in charge of REFRESH, the largest project in the university's history with a budget of more than 2.6 billion CZK (over 100 million EUR), which is driving the development of an innovation ecosystem and supporting the Moravian-Silesian Region's ongoing transformation. He also heads the U!REKA Shift project, an initiative to create a network of European universities. As a scientist his field is geoinformatics, and since 2010 he has been a staff member at the Faculty of Mining and Geology's Department of Geoinformatics.

Přístup pedagoga nemůže nahradit žádná digitalizace

No amount of digitalization can replace a human teacher

V čem může VŠB – Technická univerzita Ostrava městu pomoci?

Připravujeme kvalifikované odborníky, kteří nacházejí uplatnění ve významných firmách a institucích. Současně vyvíjíme nové technologie a řešení využitelná například v energetice, průmyslu, dopravě nebo ochraně životního prostředí. Univerzita přispívá k tomu, aby se Ostrava i celý region postupně proměňovaly v moderní centrum technologií, inovací a znalostí, kde chtějí lidé žít. Stačí se podívat na technologické firmy, které se v minulých letech přesunuly do Ostravy a Moravskoslezského kraje – i to je důkazem atraktivity regionu.

How does the VSB - Technical University of Ostrava help the city?

We train qualified professionals who then go on to work at companies and institutions in the region. At the same time, we also develop new technologies and solutions in a range of fields, including energy, industry, transport, and environmental protection. Our university is helping Ostrava and the entire region to transform itself into a modern centre of technology, innovation and knowledge – a place where people want to live. You just have to look at the many tech companies that have moved into Ostrava and the Moravian-Silesian Region during recent years; this sends out

Novinkou je náš nový okruh pro testování autonomně řízených vozidel a jsem moc rád, že i zde funguje skvělá spolupráce s městem Ostrava a městským obvodem Poruba. Brzy snad autonomně řízená vozidla potkáme v testovacím provozu i mimo tento okruh, například v ulicích Poruby. To nikde jinde v Česku nenajdete. A v přípravě jsou další velké věci.
Ale je to i o společné propagaci. Již druhým rokem máme v rámci festivalu Colours of Ostrava společnou stage „UniverCity Stage Ostrava“ a spolupráce probíhá také v případě účasti na veletrhu vzdělávání Gaudeamus, protože Ostrava je univerzitní město.

Ostrava dlouhodobě prochází proměnou, probíhá plánování či realizace výrazných staveb, mění se přístup k veřejnému prostoru. Jak je na tom Vaše univerzita?

Náš porubský kampus byl a je unikátní. V době svého vzniku a stále, i po více než padesáti letech, patří mezi největší univerzitní komplexy ve střední Evropě. Žijeme ve vlastním univerzitním městě, kde je kromě výukových prostor a laboratoří také zázemí pro ubytování, stravování i sport. Řada služeb a akcí je určena také veřejnosti – například Planetárium Ostrava nebo Geologický pavilon.

a clear signal that the region is an attractive place to live and work. A new development is our test track for autonomous vehicles – and I'm delighted that this is another area where we have excellent cooperation with the City of Ostrava and the Poruba Municipal District. Soon we hope to deploy autonomous vehicles in trial operations beyond the confines of the test track – on the streets of Poruba, for example. You won't find that anywhere else in the Czech Republic. And there are other big things in the pipeline too.
Another facet of our cooperation involves joint promotional activities. Recently, for the second year running, we appeared together at the “UniverCity Stage Ostrava” as part of the Colours of Ostrava festival, and we're also collaborating on our participation in the Gaudeamus higher education fair – Ostrava is a major university city.

Ostrava has been undergoing a process of transformation for some time now, with major construction projects being planned and implemented and attitudes towards public space evolving. How is your university faring in this regard?

Our campus in Ostrava's Poruba district has always been unique. When it was created more than fifty years ago, it was one of the largest university complexes in Central Europe, and it still holds

Areál VŠB – Technické univerzity Ostrava v Porubě
Campus of VSB - Technical University of Ostrava in Poruba

VŠB TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

Mým cílem je modernizovat zbývající budovy a celý náš kampus ještě více otevřít obyvatelům Ostravy; jsme nedílnou součástí města. Nově tak připravujeme naučnou stezku, která veřejnosti ukáže, že náš kampus není jen místem špičkového výzkumu, ale také pestrým a živým ekosystémem. Přístupná bude 365 dní v roce, přičemž ji budeme postupně rozšiřovat o další zastavení. V přípravě je vybudování nové kavárny u amfiteátru a další novinky.

Často se mluví o tom, že univerzity pomáhají městu přitahovat mladé lidi. Co v případě Ostravy? Přitáhnete je a zůstanou pak také v Ostravě?

Počet studentů, kteří do Ostravy přicházejí studovat, roste. Je to důležitý signál pro budoucnost města. Přestože velká část našich studentů pochází z našeho kraje, přijíždějí k nám z celého Česka, Slovenska i jiných států celého světa. Každý rok na různé formy mobilit přivítáme přibližně tisíc zahraničních studentů. Aby zde mladí lidé po studiu zůstali, je důležité, aby během studia poznali možnosti regionu a navázali zde profesní kontakty. Náborovým aktivitám se věnujeme opravdu intenzivně, protože máme jinou startovací pozici než univerzity v Praze a Brně. Byli jsme první, kdo pro nábor vytvořil svého AI asistenta, abychom uchazečům výběr oboru ještě více usnadnili. Chápeme, že výběr vysoké školy je důležité rozhodnutí pro celou rodinu, a také sám vím jako rodič, že vztah k technice je potřeba budovat už od mala. Proto pracujeme s dětmi již od útlého věku v rámci programu Zlepši si techniku a Junior univerzity, které město dlouhodobě finančně podporuje. Pro maximální uplatnitelnost absolventů pořádáme veletrh pracovních příležitostí kariéra+ a máme vlastní kariérní k+ portál.

Jak důležitá je pro rozvoj města spolupráce univerzity s firmami?

Naprosto zásadní. Ostrava má silnou průmyslovou tradici a zároveň ambici stát se centrem moderních technologií. Máme kvantový počítač, budujeme AI Factory, jsme národním centrem výzkumu v oblasti energetiky, autonomní mobility, materiálového výzkumu a mohl bych pokračovat. Firmám nabízíme odborné kapacity i špičkové výzkumné zázemí, od nich pak získáváme podněty pro další rozvoj studijních programů. Firmy nemusí budovat vlastní rozsáhlé výzkumné týmy, protože univerzita je jejich partnerem.

Velkým tématem současnosti je digitalizace a práce s daty. Promítají se do fungování univerzity?

Digitalizace zásadně mění jak výzkum, tak vzdělávání. Práce s daty a data science dnes prostupují téměř všemi obory.

that status today. It's like a self-contained university town, which in addition to teaching rooms and labs also offers ccommodation, catering and sports facilities. But many of the campus's services and events are also open to the general public, such as the Ostrava Planetarium or the Geological Pavilion. My goal is to modernize the university's remaining buildings and open up our entire campus even more to Ostrava's residents; after all, we are an integral part of the city. We're currently working to create an educational trail that will show the public that our campus is not only a hub for cutting-edge research, but also a diverse and vibrant ecosystem. The trail will be open 365 days a year, and we'll gradually expand it to include additional stops. We're also planning to build a new café near the amphitheatre, in addition to other upcoming projects.

It's often said that universities help cities attract young people to live there. Is this true in Ostrava's case? Are you attracting young people, and are they staying in Ostrava after graduating?

The number of students coming to study in Ostrava is growing. That's an important signal for the city's future. Although a large percentage of our students are from the local region, we also have students from all over the Czech Republic, Slovakia, and other countries around the world. And every year we welcome around a thousand international students in various forms of mobility programmes. To ensure that young people stay here after graduating, it's important for them to discover the opportunities the region offers and to build professional networks while they're still students. We're focusing strongly on our recruitment efforts, because we have a different starting position than the universities in Prague and Brno. We were the first university to create our own AI assistant for recruitment, which makes it even easier for applicants to choose the right field of study. We understand that choosing a university is a crucially important decision for the whole family – and as a parent myself, I'm well aware that an affinity for science and technology needs to be encouraged and cultivated from early childhood. That's why we work with children from a very young age through our “Improve Your Tech” and “Junior University” programmes – which the city has helped fund for many years. To maximize our graduates' employability, we organize the “Career+” job fair and we also run our own “Career+” web portal.

How important for the city's development is collaboration with universities?

It's absolutely essential. Ostrava has a strong industrial tradition, and at the same time the city's ambition is to become a centre for modern technologies. We have a quantum computer, we're building an AI Factory, we have national research centres in the fields of energy, autonomous mobility and materials science, and I could go on. We offer companies expert resources and state-of-the-art research facilities, and we receive input from them for the ongoing development of our study programmes. Companies don't need to build their own large research teams, because they have a close partnership with the university.

Digitalization and data analysis are major topics in our world today. How do they impact on your university's operations?

Digitalization is driving fundamental changes in both research and education. Data analysis and data science cut across almost

Data se zároveň stávají důležitým nástrojem i pro řízení univerzity, pomáhají nám lépe plánovat a rozhodovat. Já, oborově jako geoinformatik, je beru jako přirozenou součást všech rozhodnutí, která na univerzitě děláme a dělat budeme. Navíc je od nás reportování vyžadováno stále ve větší míře. Zároveň bych ale rád zdůraznil, že pro nás zůstává zásadní také osobní přístup. Žádná digitalizace nenahradí práci pedagoga ve vztahu ke studentům, ani naši noví humanoidní roboti. I když jsou naši studenti dospělí, je důležité je vést nejen odborně, ale také v tom, jaké hodnoty jako univerzita vyznáváme. Proto podporujeme i řadu společenských a charitativních aktivit, například desetiletou spolupráci s Krevním centrem FNO v rámci projektu Báňská kapka krve, charitativní vánoční aukci či Technika Run.

VŠB-TUO má přes 2 500 zaměstnanců, patří tedy mezi velké zaměstnavatele v rámci Ostravy. Jak o své zaměstnance univerzita pečuje? Jaké podmínky se snaží vytvářet pro jejich práci a profesní rozvoj?

Snažíme se o naše zaměstnance na všech pozicích dobře starat. Na univerzitě se setkávají různé generace a pracovní pozice, i různé představy o pracovním prostředí, proto rozvíjíme vzdělávání zaměstnanců, systém benefitů i společné akce. Přijali jsme novou strategii rozvoje vzdělávání zaměstnanců. Novinkou, kterou jsme aktuálně spustili, je Learning Lab, v jehož rámci vzděláváme zejména pedagogické dovednosti našich akademiků (včetně využívání AI ve výuce). Pracujeme s mladými vědeckými pracovníky v rámci PhD Akademie a připravujeme tzv. manažerskou akademii pro přípravu středního managementu. Samostatnou kapitolou jsou zahraniční zaměstnanci, kterých máme nyní přes 290. Ti často přicházejí z odlišného kulturního prostředí a přijíždějí i s rodinami. Je proto důležité, aby univerzita nabízela také služby, které jim pomohou s adaptací v novém prostředí. Zde se nám tedy otevírá další významný prostor pro spolupráci s městem.

Když se podíváte deset a více let dopředu, jaká by podle Vás měla být univerzita v době, kdy budou Vaše děti téměř dospělé?

Rád bych, aby univerzita byla ještě viditelnější součástí města – jako centrum vzdělání, inovací a otevřené spolupráce. Ostrava má velký potenciál stát se moderním evropským městem založeným na znalostech a technologiích. Doufám, že propojení průmyslu s naší univerzitou bude ještě užší, například díky většímu zapojení firem do financování výzkumu a podpory vědců. A také bych si přál, aby byla Ostrava vnímána jako perspektivní místo pro život, protože jím skutečně je.

Autor /
Petra Halíková
redaktor VŠB – Technické univerzity Ostrava

all disciplines. And data is also becoming an important tool for university management, helping to improve our planning and decision-making. My own field is geoinformatics, so I view data as a natural and integral part of all the decisions we make (and will make) at the university. Moreover, data reporting is something that's increasingly required of us. However, at the same time I'd like to emphasize that a personal approach still remains at the heart of what we do. No amount of digitalization can replace a human teacher and their individual approach to students, nor our new humanoid robots. Although our students are adults, it's important to guide them not only academically, but also in terms of the values that we hold as a university. That's why we support numerous community and charity activities – such as our decade-long collaboration with the University Hospital's Blood Centre as part of our project "A Drop of University Blood", a charity Christmas auction, or the "Technika Run".

Your university has over 2500 employees, making you one of the largest employers in Ostrava. How does the university support its staff, and how does it try to create the best possible conditions for their work and professional development?

We strive to take good care of our employees at every level. The university is a melting pot for people from different generations and job positions, with different ideas about the working environment, which is why we run staff training programmes, offer a system of benefits, and organize staff events. We've also introduced a new strategy for employee training and professional development. A new initiative we've recently launched is the Learning Lab, which focuses on developing the teaching skills of our academics (including the use of AI in the classroom). We work with young researchers through the PhD Academy and are developing a "Management Academy" to train middle management. International staff are a separate chapter; we currently have over 290 employees from outside the Czech Republic. They often come from different cultural backgrounds, and they are often accompanied by their families. That's why it's important for the university to offer services that help our students adapt to their new environment and this opens up another major area for collaboration with the city.

Looking ten years or more into the future, what do you think the university should be like by the time your own children are almost adults?

I'd like our university to be an even more visible part of the city – a centre for education, innovation and open collaboration. Ostrava has huge potential to become a modern European city based on knowledge and technology. I hope that the links between the university and industry will be even closer than they are now – for example through greater corporate involvement in funding research and supporting scientists. And I'd also like Ostrava to be viewed as a really good place to live, a place with a bright future – because it genuinely is.

Author /
Petra Halíková
editor of VSB - Technical University of Ostrava

Technické obory na středních školách začínají být znovu „v kurzu“

Technical studies at secondary schools are “back in fashion”

V období mezi lety 2018 a 2024 prošel Moravskoslezský kraj obdobím, které lze označit za konec jedné éry a začátek nové. Celkový počet absolventů středních škol v regionu vzrostl z 9 063 v roce 2018 na 11 452 v roce 2025, což představuje nárůst o 26 %. Tento nárůst byl primárně tažen příchodem demograficky silných ročníků narozených v letech 2006 a 2007. Klíčovým zjištěním této periody je však strukturální posun v oborech, nikoliv jen prostý kvantitativní růst.

Sektor informačních technologií zaznamenal mezi lety 2018 a 2025 nárůst počtu absolventů o téměř 38 %, což reflektuje masivní investice do digitalizace kraje. Ještě výraznější dynamiku vykazuje oblast zdravotnictví, kde počet absolventů vzrostl o 160 %. Tento vývoj je přímou reakcí na stárnutí populace a zvyšující se nároky na sociální a zdravotní péči v regionu. Podobně progresivní trend lze sledovat i v oblasti vzdělávání, kde obor předškolní a mimoškolní pedagogika téměř zdvojnásobil své kapacity, aby pokryl poptávku po personálu v mateřských školách a volnočasových centrech.

V oblasti technického vzdělávání došlo k renesanci moderní elektrotechniky. Zatímco tradiční strojírenské obory procházely stagnací, počet absolventů v elektrotechnických směrech vzrostl o více než 60 %. Zcela unikátním fenoménem se stal obor autoelektrikář, u kterého byl zaznamenán nárůst absolventů o 330 %. Stavebnictví si udrželo růstový trend s 40% zvýšením počtu absolventů, poháněným vysokou tržní poptávkou a atraktivními mzdovými podmínkami pro řemeslníky.

Between 2018 and 2024, the Moravian-Silesian Region went through a period that could be described as the end of one era and the beginning of a new one. The total number of secondary school graduates in the region rose from 9 063 (in 2018) to 11 452 (in 2025) – an increase of 26%. This increase was mainly driven by demographically strong cohorts born in 2006 and 2007. But besides this simple quantitative increase, there was also a key shift during this period – a structural change in the fields studied at secondary level.

From 2018 to 2025 the number of students graduating in IT-related fields increased by almost 38%, reflecting the massive investments in digitalization that have been made in the region. Health care-related studies showed even more dynamic growth, with a 160% increase in the number of students graduating. This development is a direct response to the ageing population and the growing demand for social and medical care in the region. A similar trend can be observed in the field of education; the capacity of study programmes for preschool and extracurricular education almost doubled in order to meet demand for staff in preschools and leisure centres.

Among technical fields, there has been a renaissance in studies of modern electrical engineering. While traditional engineering fields have stagnated, the number of graduates of electrical engineering rose by over 60% between 2018 and 2024. Vocational training for automotive electricians has experienced an unprecedented boom, with graduate numbers growing by 330%.

V segmentu maturitních oborů dominuje jednoznačný trend směřování k všeobecnému a široce profilovanému vzdělání. Vyloučíme-li z analýzy víceletá gymnázia, pak čtyřletá gymnázia zůstávají nejprestižnější a nejžádanější volbou, kdy pro školní rok 2026/2027 evidovala 1 977 prvních preferencí. Gymnázia jsou vnímána jako univerzální příprava na vysokou školu a bezpečná cesta v době rychle se měnícího trhu práce. Specifickou roli hrají obchodní akademie, které v kraji fungují jako masivní „bezpečnostní síť“. Žáci volí obchodní akademii jako kvalitní alternativu pro případ nepřijetí na výběrovější gymnázia.

Maturitní obory v oblasti informačních technologií si udržují status elitního vzdělávání s velmi vyhraněným okruhem zájemců. Pro rok 2026/2027 je poměr prvních a druhých preferencí u IT oborů téměř vyrovnaný, což svědčí o tom, že uchazeči o IT jsou ve své volbě pevní a kombinují na svých přihláškách primárně různé školy se stejným zaměřením. Ve zdravotnictví pokračuje vysoký zájem o obor praktická sestra, který se s 454 prvními preferencemi řadí mezi pět nejžádanějších maturitních směrů v kraji. Dalšími preferovanými obory vzdělání je předškolní vzdělávání a elektrotechnika.

V segmentu učebních oborů je situace značně diferencovaná a odráží proměnu vnímání řemeslné práce. Dochází k útlumu zájmu o tradiční těžká řemesla. Žáci se odklánějí od profesí, které vnímají jako fyzicky náročné nebo s nižším technologickým přesahem. Silnou pozici si udržují obory spojené zejména s elektrotechnikou, s opravami automobilů a moderní strojírenskou výrobou.

However, construction continued to show a rising trend, with a 40% increase in graduate numbers driven by strong market demand and attractive wage conditions for skilled employees.

Outside the vocational segment, we have witnessed a clear trend towards more general education with a broader profile. Excluding combined primary/secondary schools, four-year high schools of the gymnázium type (with an academically focused curriculum) remain the most prestigious and sought-after choice for applicants, accounting for 1 977 first-preference choices for the 2026/2027 school year and receiving. High schools are perceived as a universal route into higher education and a safe choice at a time of rapid change in the labour market. Business academies play a specific role; in our region they function as a huge “safety net”. Students choose business academies as a high-quality alternative in case their application to a high school is not accepted.

High school studies in IT-related fields continue to be perceived as an elite form of education, attracting a very distinct group of applicants. For the 2026/2027 academic year, the number of first and second preferences for IT fields was almost the same, showing that these applicants are determined to study in IT programmes, choosing different schools with the same specialization in their applications. In the health care sector, interest in practical nursing studies continues to be high; with 454 first preferences, nursing remains one of the top five most sought-after secondary school programmes in the region. Other popular fields include preschool education and electrical engineering.

Strojírenství v nematuritní formě vykazuje stabilitu a mírné oživení, což je dáno úzkou spoluprací škol s konkrétními zaměstnavateli v regionu.

Zajímavým rysem učebních oborů v roce 2026/2027 je jejich role jako pragmatické volby pro žáky, kteří preferují rychlý vstup na trh práce s jistotou výdělku. Obory v oblasti stavebnictví, jako je zedník nebo instalatér, si udržují stabilní základnu zájemců, přestože nedosahují tak masivních čísel jako maturitní směry. Celkově lze říci, že u nematuritních oborů dochází k selekci – přežívají a rostou ty, které dokázaly integrovat moderní technologie a nabízejí jasnou perspektivu vysokého výdělku, zatímco klasická manuální řemesla bez přidané technologické hodnoty nadále ztrácejí na atraktivitě.

Zatímco historie (2018–2025) byla ve znamení kvantitativního nárůstu a adaptace na nové technologie, budoucnost (2025+) bude definována efektivitou vzdělávací soustavy v prostředí mírného demografického poklesu. Strategické chování žáků naznačuje, že v regionu roste generace, která si uvědomuje hodnotu vzdělání jako nástroje pro flexibilitu na trhu práce. Klíčovou výzvou zůstává podpora moderních učebních oborů, aby nedošlo k úplnému vyprázdnění řemeslného segmentu, nezbytného k fungování infrastruktury a lokální ekonomiky.

Autor /
Marek Gavenda
analytik Moravskoslezského paktu zaměstnanosti

The situation in the vocational segment is highly differentiated, reflecting a shift in perceptions of skilled manual trades. Interest in traditional industrial trades has declined. Vocational students are turning away from professions that are perceived to be physically demanding or with low levels of technological transferability.

By contrast, fields related to electrical engineering, automotive repairs and modern machine production remain particularly strong. Vocational engineering studies have retained a stable position; indeed, they have been experiencing something of a revival thanks to close collaborative links between schools and specific employers in the region.

An interesting feature of vocational fields in the 2026/2027 academic year is their role as a pragmatic choice for students who prioritize quick entry into the labour market with guaranteed earnings. Construction industry professions such as bricklayers or plumbers continue to maintain a stable base of applicants, though overall numbers are lower than in non-vocational fields. Vocational fields are undergoing a process of selection; those fields which have been able to embrace modern technologies and which offer clear prospects for good earnings have survived and are growing, while traditional manual trades lacking high added technological value are continuing to decline.

While recent history has been characterized by quantitative growth and adaption to new technologies, the future (from 2025 onwards) will be defined by the effectiveness of the education system in an environment of moderate demographic decline. Students are behaving strategically by using the Czech Republic's electronic secondary school application system as a way of safeguarding their ambitions, and this indicates that the generation now growing up in the region is well aware of the value of education as a tool for flexibility on the labour market. The key challenge remains supporting modern vocational studies in order to prevent the complete depletion of manual trades – a segment that is essential for the smooth functioning of infrastructure and the local economy.

Author /
Marek Gavenda
analytist, Moravian-Silesian Employment Pact

MSPAKT

Od prvního superpočítače přes AI Factory až ke kvantovým technologiím

Superpočítače už dávno nejsou jen doménou sci-fi nebo uzavřených laboratoří. Dnes pomáhají vyvíjet nové léky, zefektivňovat průmysl i rozvíjet umělou inteligenci. Právě na VŠB-TUO přitom sídlí národní superpočítačové centrum České republiky – IT4Innovations, které se za 15 let své existence vypracovalo mezi respektované evropské hráče.

From the first supercomputer to AI Factories and quantum technologies

Supercomputers are no longer the exclusive domain of science fiction or closed-door laboratories. Nowadays, they help us develop new drugs, streamline industrial processes, and advance artificial intelligence. Ostrava is home to the Czech Republic's national supercomputing centre IT4Innovations, which over the course of its 15-year existence has established itself as a highly respected European player.

Z původně ambiciózního projektu vyrostlo pracoviště univerzity, které propojuje vědu s průmyslem i veřejným sektorem a podílí se na klíčových mezinárodních iniciativách. O tom, jak se mění svět výpočetního výkonu, proč Evropa a potažmo Česko potřebuje vlastní AI infrastrukturu nebo jak blízko jsme praktickému využití kvantových počítačů, jsme si povídali s ředitelem IT4Innovations Vítem Vondrákem.

What began as an ambitious project has now grown into an institution that acts as a bridge between academia, industry and the public sector, as well as playing an important role as a participant in key international initiatives. We spoke with Vít Vondrák, the director of IT4Innovations, about how the world of computing power is changing, why Europe (and by extension the Czech Republic) needs its own AI infrastructure, and how close we are to the point when quantum computers will become a genuinely practical tool.

IT4Innovations letos slaví 15 let. Co považujete za největší milník za dobu existence centra?

Když se ohlédnu zpátky, největším milníkem je samotná transformace z projektu do stabilního pracoviště, které má pevné místo v evropském výzkumném prostoru. Na začátku jsme budovali nejen technologie, ale i tým a know-how. Dnes jsme plnohodnotnou součástí evropských struktur, podílíme se na řešení strategických projektů a spolupracujeme s předními evropskými centry. Důležité je i to, že jsme dokázali propojit akademickou sféru s průmyslem i veřejným sektorem. Superpočítače už nejsou jen nástrojem pro vědce, ale pomáhají i firmám inovovat a zvyšovat svou konkurenceschopnost, či zlepšovat a zefektivňovat služby veřejných institucí.

K čemu dnes superpočítače reálně slouží?

Superpočítače si lidé často představují jako něco abstraktního, ale jejich využití je velmi konkrétní. Vždy s oblibou říkám, že využití superpočítačů je důležité všude tam, kde by to jinak bylo velmi nákladné nebo by výpočty trvaly velmi dlouhou dobu. Pomáhají například při vývoji nových léků, kde simulujeme interakce mezi molekulami (např. léčivy a cílovými proteiny), což umožňuje rychle identifikovat a optimalizovat kandidátní látky ještě před laboratorním testováním. V průmyslu se využívají pro simulace proudění, pevnosti materiálů nebo optimalizaci výroby. Velké téma je dnes také klimatické modelování nebo energetika. A čím dál více se dostává do popředí umělá inteligence – trénování modelů bez výkonných výpočetních zdrojů dnes prakticky není možné.

IT4Innovations is celebrating its 15th anniversary this year. What do you consider the greatest milestone during the centre's existence?

Looking back, the greates milestone has been our transformation from a project into a stable institution that now occupies a firm place in the European research landscape. In the early stages we were building not only technologies, but also our team and our expertise. Today, we're a fully-fledged part of European structures, we participate in strategic projects, and we collaborate closely with leading European centres. Another crucial achievement has been that we've created a bridge linking academia, industry and the public sector. Supercomputers are no longer just a tool for scientists; they also help companies innovate and become more competitive, as well as improving and streamlining the services provided by public institutions.

What are supercomputers actually used for today?

People often think of supercomputers as something abstract, but in fact they have very real-world applications. Supercomputers are essential wherever calculations would otherwise be very costly or take an extremely long time. For example, they assist in the development of new drugs: they simulate interactions between molecules (such as drugs and target proteins), enabling us to quickly identity and optimize candidate compounds before laboratory testing begins. In industry, supercomputers are used to simulate flows, analyze material strength, and optimize production processes.

Jak se mění poptávka po výpočetním výkonu?

Růst poptávky je skutečně dramatický. Ještě před pár lety dominoval akademický výzkum, dnes vidíme silný zájem firem, které chtějí využívat superpočítače pro inovace. Zásadní roli v tom hraje AI, která je extrémně náročná na výpočetní výkon i data. Zároveň roste komplexita problémů, které řešíme – simulace jsou detailnější, modely přesnější. To znamená, že potřeba výkonu poroste i do budoucna a my na to musíme reagovat jak kapacitně, tak technologicky.

Mají tomuto pomoci tzv. AI Factories?

AI Factories vnímám jako zásadní krok směrem k tomu, aby se umělá inteligence stala běžně dostupným nástrojem. Nejde jen o hardware se spoustou grafických čipů, ale o celý ekosystém – podporu firem, poradenství, vzdělávání. Chceme odstranit bariéry, které dnes brání menším firmám nebo institucím AI efektivně využívat. Z dlouhodobého hlediska to může mít významný dopad na ekonomiku, protože firmy budou schopné rychleji inovovat a reagovat na změny trhu.

Proč je důležité, aby Evropa měla vlastní AI infrastrukturu?

Tohle téma je dnes velmi aktuální. Pokud chce Evropa zůstat konkurenceschopná, nemůže být závislá pouze na výpočetních a datových kapacitách konkurentů z jiných kontinentů.

Other major areas of application include climate modelling and energy. Artificial intelligence is increasingly moving to the forefront – and today it is practically impossible to train AI models without access to powerful computing resources.

How is demand for computing power changing?

We are now witnessing a dramatic growth in demand. Just a few years ago, it was academic research that dominated the field, but today there is strong interest from companies keen to use supercomputers to drive innovation. AI plays a key role in this, as it places extreme demands on both computing power and data. At the same time, the complexity of the problems we're solving is increasing; simulations are becoming more detailed, and models are becoming more accurate. The need for computing power will continue to grow in the future, and we must respond to this in terms of both capacity and technology.

Will AI Factories help with that?

I see AI Factories as a crucial step towards making artificial intelligence a widely accessible tool. It's not just about hardware with lots of graphics chips, it's about an entire ecosystem – corporate support, consulting, and education. We want to remove the barriers that currently prevent smaller companies or institutions from effectively utilizing AI. In the long term, this could have a significant impact on the economy, as companies will be able to innovate faster and respond to market changes.

Vlastní infrastruktura znamená nejen kontrolu nad daty, ale i možnost vyvíjet řešení, která odpovídají evropským hodnotám například v oblasti ochrany soukromí, bezpečnosti, obrany apod. Zároveň podporuje inovace a vytváří prostor pro evropské firmy a výzkumníky.

V Ostravě byl vloni spuštěn první český kvantový počítač. Co to znamená v praxi?

Je to především vstupenka do zcela nového světa kvantových technologií, kterou nevlastní jen tak každá země. Kvantové počítače fungují na úplně jiných principech než ty klasické, a proto vyžadují nové přístupy k programování i řešení problémů, a hlavně zcela novou expertízu. V praxi dnes slouží hlavně pro výzkum, testování algoritmů a hledání oblastí, kde by mohly přinést výhodu. Je důležité začít včas, abychom byli na špičce jejich technologického vývoje a využití. Já pevně věřím, že se to s naším kvantovým počítačem VLQ podaří.

Jak daleko jsme od praktického využití kvantových počítačů?

Upřímně řečeno, jsme stále na začátku. Kvantové počítače zatím nejsou náhradou za klasické superpočítače, spíše jejich doplňkem. Proto je také náš VLQ propojen se superpočítačem Karolina. Praktické využití ve velkém měřítku bude vyžadovat ještě významný technologický pokrok. Na druhou stranu už dnes existují oblasti, kde mohou být přínosné – například optimalizační úlohy nebo některé typy simulací. Proto je důležité se této oblasti intenzivně věnovat už teď.

Why is it important for Europe to have its own AI infrastructure?

This is a highly relevant topic today. If Europe wants to remain competitive, it cannot rely solely on the computing and data capacities of competitors from other continents. Having our own infrastructure means not only that we will have control over the data, but also that we will be able to develop solutions that are aligned with European values – for example in the areas of privacy, security, defence, and so on. At the same time, a European AI infrastructure fosters innovation and creates opportunities for European companies and researchers.

The first Czech quantum computer began operating in Ostrava last year. What does that mean in practice?

First and foremost, our VLQ quantum computer is a gateway to a whole new world of quantum technologies – a world that not every country has access to. Quantum computers operate on principles that are entirely different from those of classical computers, so they require entirely new approaches to programming and problem-solving – and above all, they require entirely new expertise. Currently, their practical applications are mainly in research, testing algorithms, and identifying areas where they could potentially offer advantages. It is important to be early adopters of quantum computing so that we can stay at the forefront of its technological evolution and practical applications. I firmly believe that our VLQ computer will enable us to keep pace with these developments.

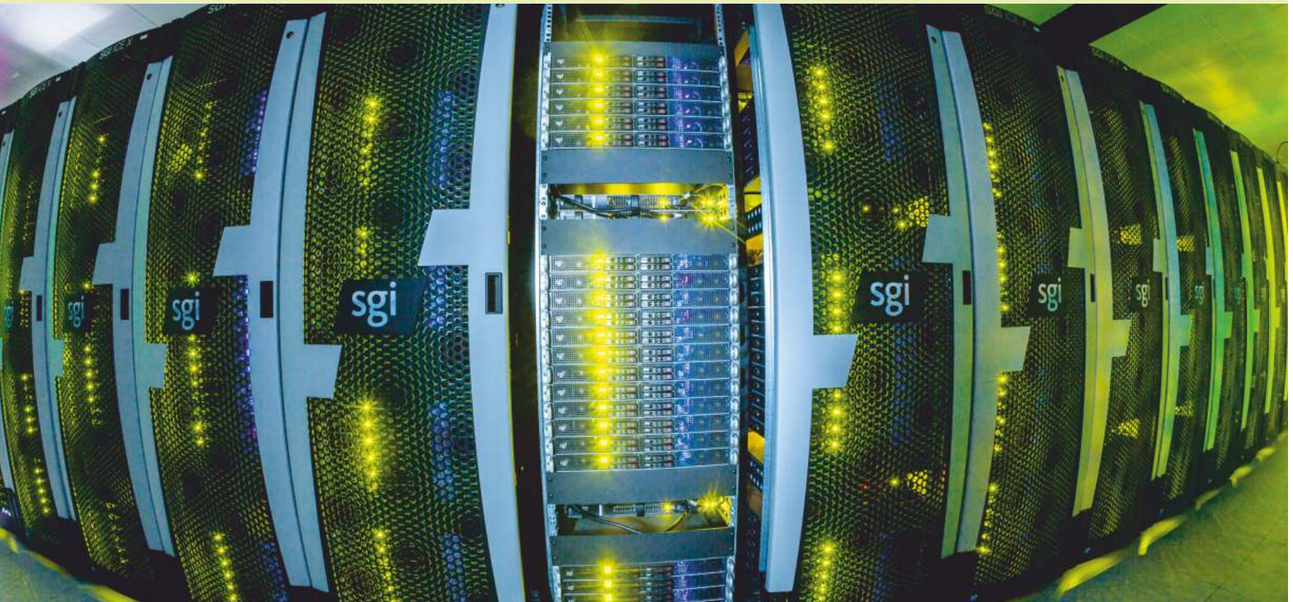

Jak si stojí Česko v evropském kontextu superpočítání?

Na velikost naší země si vedeme velmi dobře. Máme kvalitní infrastrukturu, silné týmy a jsme zapojeni do klíčových evropských projektů. Samozřejmě nemůžeme konkurovat největším světovým centrům v absolutních číslech, která disponují několikanásobně větším rozpočtem. V rámci Evropy ale máme respektovanou pozici. Důležité je, že umíme efektivně spolupracovat, zapojovat se do společných iniciativ a rozvíjet síť kontaktů. Například přístup k největším evropským superpočítačům bude zajišťovat softwarová platforma, na jejímž vývoji se podílíme i my.

Co bude podle vás dominantní technologií budoucnosti – AI, nebo kvantové počítače?

Nemyslím si, že to bude buď, anebo. AI už dnes zásadně mění mnoho oborů a její význam bude dál růst. Kvantové technologie mohou v budoucnu otevřít nové možnosti, které dnes ani neumíme plně předvídat. Pravděpodobně se tyto dvě oblasti budou doplňovat – například kvantové počítače mohou významně urychlit trénování AI modelů, a naopak AI může být silným nástrojem pro návrh efektivních kvantových algoritmů.

Jste součástí VŠB – Technické univerzity Ostrava, kde se letos studentům vůbec poprvé otevírá studijní specializace „Úvod do kvantového počítání“ v rámci navazujícího magisterského programu Informatika. Co byste poradil studentům, kteří chtějí proniknout do tohoto oboru?

Doporučil bych jim, aby se nebáli jít do hloubky, a zároveň si udrželi široký rozhled. Základy v matematice, programování a algoritmech jsou klíčové, ale stejně důležitá je schopnost spolupracovat napříč obory. Dnes už nestačí být jen „programátor“, „matematik“ nebo „fyzik“ – nejzajímavější věci vznikají na pomezí několika disciplín. A možná nejdůležitější rada je být zvídavý a nebát se nových výzev.

Autor /
Zuzana Červenková
PR konzultant v Národním superpočítačovém centru IT4Innovations

How far are we from real-world practical applications of quantum computers?

To be honest with you, we're still in the very early stages. Quantum computers are not yet a replacement for classical supercomputers; they're still a form of supplementary technology. That's why our VLQ quantum computer is connected to the Karolina supercomputer. Significant technological progress will need to be made before quantum computers can be used in large-scale practical applications. On the other hand, today there are already some areas where they can be beneficial – for example in optimization tasks, or for certain types of simulations. That's why it's so important to focus closely on quantum computing right now.

Where does the Czech Republic fit into the European supercomputing landscape?

For a country of our size, we're doing very well. We have high-quality infrastructure, strong teams, and we're involved in key European projects. Of course we can't compete with the world's largest centres in absolute terms, as they have budgets several times bigger than ours. But within Europe we hold a respected position. What matters is that we know how to collaborate effectively, participate in joint initiatives, and develop a network of contacts. For example, access to Europe's largest supercomputers will be provided by a software platform that we are helping to develop.

In your opinion, what will be the dominant technology of the future – AI or quantum computing?

I don't think it will be an either/or situation. AI is already fundamentally transforming many fields, and its importance will continue to grow. Quantum technologies may open up new possibilities in the future which we cannot even fully foresee today. AI and quantum computing will likely complement each other – for instance, quantum computers can significantly speed up the training of AI models, and conversely, AI can be a powerful tool for designing effective quantum algorithms.

IT4Innovations is part of VSB - Technical University of Ostrava, where Master's-level students of computer science can now enroll in the “Introduction to Quantum Computing” specialization for the first time. What advice would you give to people who are keen to venture into this field?

Don't be afraid to dive deep, but at the same time keep your horizons broad. A solid grounding in mathematics, programming and algorithms is crucial, but it's equally important to be able to collaborate across different disciplines. Today it's no longer sufficient merely to be “a programmer”, “a mathematician” or “a physicist” – the most interesting developments emerge at the intersections of several disciplines. And perhaps the most important thing is to remain curious, and not to fear new challenges.

Author /
Zuzana Červenková
PR consultant at the IT4Innovations national supercomputing centre

Ostrava s úspěchem vsadila na architektonické soutěže u významných investičních projektů města

Ostrava has successfully held architectural competitions for the city's major investment projects

V posledních letech je ambice vedení Statutárního města Ostrava v oblasti realizace zásadních investičních projektů značně viditelná. A zdaleka nejde pouze o samotná rozhodnutí investovat, ale také o záměr průběžně obohacovat moravskoslezskou metropoli o špičkovou moderní architekturu. Systém otevřených architektonických soutěží tomu výrazně napomáhá a už nyní lze konstatovat, že se prokazatelně osvědčuje. Jednotlivé soutěže vzbudily zájem nejen u tuzemských špičkových architektů, ale rovněž u věhlasných a renomovaných architektonických studií z celého světa. Výsledek tohoto soutěžního systému v podobě už nyní známých vítězných architektonických projektů se setkává se značně pozitivním ohlasem. Odborná veřejnost dokonce Ostravu v současnosti označuje za nejvíce progresivní a otevřené město a prostředí pro kvalitní moderní architekturu v rámci celé České republiky.

Ostrava má navíc v tomto směru na co navazovat. Forma architektonických soutěží zde má svou bohatou historii. Již po vzniku samostatné Československé republiky v roce 1918 byly realizovány ve dvacátých letech minulého století architektonické soutěže, ze kterých vzešly pro Ostravu významné a ikonické stavby jako například Nová radnice nebo Dům umění.

Nová intenzivní éra architektonických soutěží započala v Ostravě před necelými deseti lety soutěží na objekt městské galerie současného umění PLATO. Výzva pro architektonická studia to byla skutečně odvážná a nelehká zároveň. Nová galerie měla dle zadání města vzniknout revitalizací a proměnou památkově chráněných městských jatek z konce 19. století, která již nebyla dlouhá léta využívaná. Dle projektu polského architekta Roberta Konieczného a studia KWK Promes, byla galerie PLATO po generální rekonstrukci objektu otevřena pro veřejnost v roce 2022 a okamžitě vzbudila zaslouženou pozornost doma i v zahraničí. V následujícím roce získal projekt v České republice Grand Prix Národní cenu za architekturu a v roce 2024 se dokonce umístil mezi pěticí finalistů prestižní Ceny Evropské unie pro současnou architekturu Miese van der Rohe Award.

In recent years, Ostrava's city leaders have very visibly demonstrated their ambition and determination to implement a range of major investment projects. And the scope of their ambition goes beyond the simple decision to invest; Ostrava is keen to become a city whose life is tangibly enriched by cutting-edge modern architecture of the highest quality. The system of open architectural competitions can make an important contribution to achieving this goal – and it is already clear that this approach has proved successful for Ostrava. The individual competitions have attracted interest not only from leading Czech architects, but also from renowned architectural studios all over the world. The competition-winning designs have met with widespread acclaim – and experts currently describe Ostrava as the Czech Republic's most progressive, open-minded and forward-looking city in this regard, offering an excellent environment for top-quality modern architecture.

Indeed, Ostrava can point to a rich history of architectural competitions, which have laid strong foundations for present and future projects. As far back as the 1920s, shortly after Czechoslovakia gained its independence in 1918, the city held a number of architectural competitions that gave rise to what are still some of the city's most distinctive and iconic buildings, including the New City Hall and the House of Art.

Just under a decade ago, Ostrava ushered in a new era of intense architectural creativity with the competition for the city's PLATO gallery of contemporary art. The call for proposals was bold in its intent, presenting architects with a genuine challenge. According to the city's specifications, the new gallery was to be created by revitalizing and transforming a historic industrial building from the late 19th century – a former municipal slaughterhouse that had been disused for many years. Based on a design by the Polish architect Robert Konieczny and his KWK Promes studio, the PLATO gallery opened to the public in 2022 following a complete renovation of the building, and it immediately attracted well-deserved attention both at home and abroad. In the following year the project won the Grand Prix of Architects in the Czech Republic, and in 2024

Nyní už jsou známy také další vítězné návrhy ostravských architektonických soutěží. S velkým očekáváním se sledována realizace nového koncertního sálu, která je navázána na celkovou rekonstrukci Domu kultury města Ostravy a po svém dokončení bude sloužit především Janáčkově filharmonii Ostrava. Jeho stavba, podle návrhu světově věhlasného amerického architekta Stevena Holla a jeho newyorského studia, již byla zahájena.

Na sklonku minulého roku byl veřejnosti představen vítězný architektonický návrh na podobu fotbalového stadionu Nové Bazaly. Autorem tohoto návrhu je španělské studio L35 Arquitectos, které je například podepsáno pod nedávnou velkolepou modernizací a rekonstrukcí Estadio Santiago Bernabéu, domácí svatyní Realu Madrid.

Letos byl dále představen vítězný ideový návrh projektu Světa dopravy. Ten bude v budoucnosti sloužit jako multifunkční prostor-areál soustředěný okolo budovy nádraží Ostrava-Vítkovice, která je považována za cennou ukázku Bruselského stylu v české architektuře. Autory tohoto návrhu je konsorcium společností Yord a PROFURE.

Velmi potěšující je skutečnost, že formu architektonických soutěží neuplatňuje v Ostravě pouze město jako investor, ale přidávají se také významní privátní developeři a investoři. Před nedávnem proběhla například urbanisticko-architektonická soutěž na koncepci nové městské čtvrti Žofinka v zajímavé lokalitě mezi historickým centrem města a Dolní oblastí Vítkovice. Této soutěže se zúčastnilo 30 mezinárodních i tuzemských týmů a jako nejlepší byla vybrána koncepce dánského studia ADEPT. Zanedlouho odstartuje také obnova a generální rekonstrukce komplexu bývalého hotelu Palace podle vítězného návrhu berlínského studia Kuehn Malvezzi.

Investiční záměry města v Ostravě zásadně ovlivňuje závazný dokument s názvem Strategický plán, který je vždy vytvářen na několikaleté období s cílem postupně budovat bezpečné město se špičkovou architekturou, promyšleným veřejným prostorem, příjemným životním prostředím a dobrými podmínkami pro život.

Strategický plán pro roky 2024-2030 byl opět vytvořen za účasti desítek odborníků a osobností a také se zapojením samotných Ostravanů. Obměnil se oproti minulosti především v úrovni obsahu strategických cílů a opatření s rozšířením o témata, jako je energetika nebo digitalizace.

it was even named among the five finalists for the prestigious Mies van der Rohe Award, the European Union's prize for contemporary architecture.

Since that groundbreaking project, Ostrava's architectural competitions have produced some equally wonderful designs. The construction of the city's new concert hall is being watched with great anticipation; this project forms part of a wider renovation of the City of Ostrava Cultural Centre, and when complete, it will provide a state-of-the-art home for the Janáček Philharmonic Orchestra. Construction work has already begun, to a design by the renowned American architect Steven Holl and his New York-based studio.

At the end of last year, the winning architectural design for the New Bazaly football stadium was unveiled to the public. The design was created by the Spanish studio L35 Arquitectos, whose other projects have included the recent spectacular modernization and renovation of the Estadio Santiago Bernabéu, the home of Real Madrid.

This year also saw the unveiling of the winning conceptual design for Ostrava's “World of Transport” project. In the future, this project will create a multifunctional complex centred around the Ostrava-Vítkovice railway station building – which is considered one of the most valuable examples of the strand of 1960s Czech modernism known as the Brussels style. The World of Transport concept was created by a consortium bringing together the Yord and PROFURE studios.

It is very encouraging that architectural competitions in Ostrava are not only being organized by the city as an investor in its own projects, but also by major private developers and investors. For example, an urban planning and architectural competition has recently been held to define the concept for the planned new Žofinka neighbourhood – a brand-new development that will occupy a prime location between the historic city centre and the Lower Vítkovice district. Thirty teams (from the Czech Republic and a range of other countries) participated in the competition, and the winning concept was submitted by the Danish studio ADEPT. Another important private-sector project is the restoration and complete renovation of the former Palace Hotel complex; based on a winning design by the Berlin-based studio Kuehn Malvezzi, work is set to begin shortly.

The City of Ostrava's investments are fundamentally shaped by its Strategic Plan – a binding document that is always elaborated for a period of several years with the goal of systematically creating a city that offers excellent quality of life – with cutting-edge

K tomu, aby se Ostrava přibližovala ke svým strategickým cílům, slouží konkrétní projekty s jasným harmonogramem a rozpočtem. Nový plán jich obsahuje více než padesát. Dokument zahrnuje projekty, které mají nejvyšší předpoklady k významnému zlepšení života ve městě a rovněž doporučuje, u kterých zásadních investičních projektů města realizaci architektonických soutěží provést.

Ostrava promyšleně dbá o neustálý rozvoj kulturní, sportovní a dopravní infrastruktury, stejně jako o plynulé rozšiřování a zkvalitňování sociálních služeb pro své občany. Mezi příklady projektů v oblasti sociální péče patří například komplexní rekonstrukce a rozšíření Domova Korýtko z jara letošního roku. Objekt z osmdesátých let minulého století nyní náleží k nejmodernějším domovům pro seniory v Moravskoslezském kraji s celkovou kapacitou 254 klientů. Zvýšil se komfort pro klienty, zlepšilo se zázemí personálu a nezanedbatelná je též energetická optimalizace budov. Domov Korýtko má kompletně nové vnitřní prostory, zastřešené terasy, novou fasádu včetně zateplení. Náklady na realizaci přesáhly půl miliardy korun. Projektovou dokumentaci zpracovala společnost MS architekti na podkladě studie společnosti Chválek Ateliér.

O možnostech investovat v Ostravě se více dozvíte na www.investinostrava.cz.

Autor /
Petr Havránek
redaktor Magistrátu města Ostravy

architecture, well-designed public spaces and a pleasant environment all combining to make Ostrava a great place to live.

The Strategic Plan for 2024–2030 has once again been developed in conjunction with dozens of experts and other prominent public figures – as well as with direct input from Ostrava's residents themselves. The current plan differs from the previous versions mainly in the scope of its strategic goals and measures, which have now been expanded to include areas such as energy and digitalization. To help Ostrava move closer to its strategic goals, the plan outlines specific projects with clear timelines and budgets. The current plan includes more than fifty such projects, with a particular focus on those which offer the greatest potential to substantially improve quality of life in the city – and it also includes a recommendation to hold architectural competitions for the city's key investment projects.

Ostrava is taking a systematic approach to the ongoing development of its cultural, sports and transportation infrastructure, as well as to the constant improvement and expansion of the social services it provides for its citizens. Recent examples of social care projects include the comprehensive renovation and expansion of the Korýtko retirement home, which took place this past spring. Originally built in the 1980s, this facility has now been upgraded to make it one of the most modern senior care homes in the Moravian-Silesian Region, with a total capacity of 254 residents. Client comfort and staff facilities have been improved, and the energy efficiency of the buildings has also been optimized. The Korýtko retirement home now features completely new interior spaces, covered terraces, and a new façade with modern insulation. The cost of the project was over 500 million CZK. The project documentation was prepared by the MS architekti studio, based on a preliminary study by Chválek Ateliér.

You can learn more about investment opportunities in Ostrava at www.investinostrava.cz

Author /
Petr Havránek
editor at Ostrava City Authority

V Ostravě umí vyrábět špičková vozidla pro město i Evropu

Ostrava makes top-quality trams for cities across Europe

Ostrava je tramvajové město – a také město, kde se moderní tramvaje a další vozidla skutečně rodí. Škoda Group tu provozuje dva významné závody: Škoda Ekova v Ostravě-Martinově a Škoda Vagonka. V Ostravě provozuje také své centrum Digital, kde navrhuje nejpokročilejší softwarová řešení pro veřejnou dopravu. V Ostravě proto nevzniká jen průmyslová tradice, ale i konkrétní budoucnost městské mobility: tichá, bezemisní, digitální a pohodlná. O roli Škoda Group v regionu, tramvajích pro Ostravu i o tom, proč je tramvajová doprava znovu na vzestupu, mluví **Martin Bednarz, generální ředitel ostravských závodů Škoda Group.**

Ostrava is a city of trams: not only does it boast a superb public transport network, but it is also a place where state-of-the-art trams and other passenger rail vehicles are designed and made. The Škoda Group, one of the Czech Republic's leading companies, operates two large factories in the city – Škoda Ekova (in the Martinov district) and Škoda Vagonka (in Moravská Ostrava). The group also operates a digital development centre in Ostrava that designs cutting-edge software solutions for public transit. So Ostrava is not only helping to create an industrial tradition; it is also a city that is shaping the future of urban mobility – quiet, emissions-free, digital, and comfortable. We talked to **Martin Bednarz, Executive Director in charge of the Škoda Group's Ostrava** operations, about the group's role in the region, the trams it makes for the city, and why tram transport is on the rise again.

Ostrava je dnes jedním ze symbolů moderní tramvajové dopravy. Jak se Vám dívá na to, že po městě jezdí nové tramvaje Škoda 39T z vašich dílen?

Je to pro mě osobně hodně silné. Nejen proto, že jde o krásné, moderní a pro cestující komfortní vozy, ale hlavně proto, že v nich lidé každý den doslova „vidí“ práci ostravských rukou a hlav. Říkám tomu, že si Ostraváci vyrobili vlastní tramvaj. Dopravní podnik Ostrava postupně převzal celkem 38 kusů tramvají Škoda 39T a flotila je dnes kompletní. Pro mě je na tom nejdůležitější, že tramvaje nejsou dělané „na efekt“. Jsou to vozidla pro reálný městský provoz – pro všechny generace, pro rodiče s kočárky, seniory, lidi se sníženou mobilitou. Pokud má veřejná doprava konkurovat autu, musí být dostupná, pohodlná a spolehlivá. A přesně na to jsme ji stavěli.

Když se podíváme na srovnání, v čem jsou ostravské tramvaje specifické třeba oproti jiným městům?

Ostrava má velmi charakteristickou síť: rychlé úseky, vytížené páteřní linky, velké přepravní špičky, ale i místa, kde rozhoduje tichý provoz. Každé město má jiné zadání a jiné priority. Srovnání jedné tramvaje napříč Evropou je komplexní záležitost. Můžu ale říct, že tramvaje 39T jsou nejmodernější, které dnes ostravský dopravní podnik ve svém parku má a v Ostravě je cestující vídají v běžném provozu od roku 2022. To znamená, že se nebavíme o prototypu, ale o ověřené sériové technologii, která je postavená na dlouhodobém sběru zkušeností z provozu.

Ostrava is synonymous with modern tram transport. How do you feel when you see your very own new Škoda 39T trams serving passengers throughout the city?

For me personally, it's a very powerful feeling. Not just because these trams are modern and beautiful, offering high levels of passenger comfort, but above all because every day, we can literally see the work that local people have put into them. That's why I often say that the city's people have built their own trams. Ostrava's public transport company has now acquired 38 of our Škoda 39T trams, and its fleet is now complete. For me, the most important thing is that these trams are not made “for show”. They're vehicles for real city life – for all generations, for parents with prams and pushchairs, for seniors, for citizens with reduced mobility. If public transport is to compete with cars, it needs to be accessible, comfortable and reliable. And that was precisely our aim when designing and building these trams.

Comparing Ostrava's trams with other cities, in what ways are they different?

Ostrava has quite a unique tram network: there are fast sections, busy core lines, high-intensity peak traffic, but also places where noise has to be kept to an absolute minimum. Each city has its own specific requirements and its own priorities, so comparing tram systems across Europe is a very complicated task. However, I can say that the 39Ts are the most modern trams that Ostrava's public transport company currently has in its fleet, and they've been operating here since 2022. That means we're not talking about a prototype, but about a tried-and-tested, series-produced design that reflects long-term experience gained from day-to-day operations.

Ostrava je zároveň výjimečná tím, že část výroby a práce na tramvajích probíhá přímo tady, v Martinově. Jakou roli v tom hraje Škoda Ekova?

Škoda Ekova má pro Ostravu i celý region velký význam. Letos pod značkou Škoda slaví 5 let. Jsme firma, která se specializuje na opravy, modernizace a výrobu tramvají a další elektrické prostředky veřejné dopravy. A právě to hledisko životnosti je důležité: města dnes neřeší jen nákup nových vozidel, ale také chytrou údržbu, prodlužování životnosti, modernizace, energetickou efektivitu. Škoda Ekova je typický příklad smysluplného průmyslu. Udržuje města v pohybu a současně dává práci lidem v regionu. V našem případě je to velká firma, v našich ostravských závodech zaměstnáváme na 1500 lidí. A ambice máme větší. Chceme dál posilovat kapacity, know-how i spolupráci s místními školami a subjekty napříč spektrem, od sportu po kulturu.

A co Škoda Vagonka? Lidé v Ostravě ji znají, ale ne každý si umí představit, co přesně se tu vyrábí.

Vagonka je srdcem výroby vozidel pro železniční dopravu. Navazujeme na dlouhou tradici a dnes se orientujeme na produkty v oblasti elektrických jednotek pro příměstskou dopravu, motorových souprav a lehkých regionálních vozidel. Jsme připraveni na další rozvoj, rozšířili jsme výrobní kapacity a zaměstnáváme skoro 1500 lidí.

V posledních letech se hodně mluvilo o investicích v Ostravě. Co konkrétně Škoda Group v regionu investuje a proč?

Investice jsou pro nás dvojí – do lidí a do technologií. Bez obojího se moderní průmysl dělat nedá. Od roku 2020 jsme postupně do ostravské Škody Vagonky investovali přes 1,5 miliardy korun, konkrétně do rozšíření areálu a modernizace klíčových technologií. A co je pro mě stejně důležité: investice nejsou jen „beton a stroje“. Jsou to také digitalizované procesy, moderní plánování výroby, testování, kvalita, bezpečnost práce, rozvoj dovedností. Dnes už ve výrobě nejde jen o zručnost, jde o propojení výroby s daty, s kvalitou v reálném čase a s efektivitou, která šetří energii i materiál.

Kam z Ostravy míří vozidla Škoda Group? Dokážeme tady vyrábět i pro zahraničí?

Ano, a je to pro Ostravu a ostravský region skvělá zpráva. Export znamená stabilní práci, dlouhodobé zakázky a také šanci, aby se ostravské know-how měřilo s Evropou. Veřejně se například psalo o výrobě jednotek pro lotyšské dráhy, kde se finální práce odehrávala právě v Ostravě. Pro Ostravu je to vlastně symbolické: město, které dlouho stálo na těžkém průmyslu, dnes stojí na chytrém průmyslu s přidanou hodnotou – a jeho produkty jezdí po Evropě.

Jakou roli hraje Škoda Group v ostravském regionu mimo samotnou výrobu? Jak pracujete s talenty a školami?

Ostravsko má obrovskou výhodu ve svém průmyslovém DNA a technickém vzdělávání. My chceme, aby tady měli mladí lidé důvod zůstat a aby věděli, že špičkové projekty se dají dělat i tady, nejen v Praze nebo v zahraničí. Spolupráce s místními subjekty je pro nás přirozená a dává smysl i městu. Například obor Mechatronika, který jsme pomohli při místní střední průmyslové škole založit, má letos své první absolventy. Pokud chceme udržet talenty v regionu, musíme mu nabídnout perspektivu: praxi, diplomky na reálných zadáních, stáže, první práci, ale i možnost růstu. Z pohledu zaměstnavatele je to nejchytřejší investice, jakou můžete udělat. Přispíváme zde ale i například místnímu fotbalovému klubu Baník Ostrava a také jsme dlouhodobým partnerem Janáčkovy filharmonie Ostrava.

Když to uzavřeme: jak Vy osobně vnímáte Ostravu z perspektivy tramvajové dopravy?

Ostrava má výbornou výchozí pozici. Má síť, tradici, a hlavně odvahu investovat do modernizace. A zároveň je to město, které má průmysl stále v krvi, takže když se tu řekne, že něco vyrábíme, lidé tomu rozumí a jsou na to hrdí. Osobně vnímám Ostravu jako město, které se umí proměnit. Místní tramvajová doprava a průmysl je toho skvělým symbolem.

Autor /
Kateřina Pištorová
marketingová specialistka, PR konzultantka

Ostrava is also special because part of the production and work on the trams takes place here, at your factory in Martinov. What role does Škoda Ekova play?

Škoda Ekova is hugely important for Ostrava and the entire region. This year we're celebrating five years of Ekova's operations under the Škoda brand. We specialize in repairing, modernizing and manufacturing trams and other electric public transport vehicles. At the heart of what we do is the concept of vehicles lifespan: modern cities don't just buy new vehicles, they also use smart maintenance to extend the service life of existing vehicles, as well as modernizing vehicles and maximizing energy efficiency. Škoda Ekova is a typical example of sustainable, beneficial industry. We help keep the city moving, and we're a major local employer – our Ostrava plant has around 1500 staff. But we also have greater ambitions: we will continue to strengthen our capacity, our know-how, and our collaborative links with local schools and other organizations in a wide range of areas, from sport to culture.

And what about Škoda Vagonka? People in Ostrava are aware of the company, but not everybody knows what you actually make there.

Škoda Vagonka is at the heart of the group's rail vehicle production. The company has a long tradition, and today we focus mainly on electric units for commuter rail lines, motor trainsets, and light regional rail vehicles. We're well-prepared to grow in the upcoming years; we've recently expanded our production capacity, and we currently employ almost 1500 people.

In recent years there's been a lot of talk about investment in Ostrava. What investments has the Škoda Group made in the region, and why?

There are two types of investments for us – in people, and in technologies. Modern industry needs both types of investment in order to function. Since 2020 we've invested over 1.5 billion CZK (over 600 million EUR) in Škoda Vagonka to expand the production facility and modernize key technologies. But what's equally important for me is that investment is not just about “concrete and machinery”. It also includes digital processes, modern production planning, testing, quality control, occupational health and safety, and skills development. Manufacturing today needs more than craftsmanship – it's all about integrating production with data, real-time quality, and efficiencies that help save energy and materials.

Who buys Škoda Group vehicles made in Ostrava? Do you also supply customers in other countries?

Yes, and that's great news for Ostrava and the entire region. Exports bring stable employment, long-term contracts, and also the opportunity for Ostrava to showcase its know-how on the international stage. For example, the media has reported on the production of vehicles for Latvian Railways, and the final stages of that production took place here in Ostrava. It's also symbolically important: for a long time this city was a powerhouse of heavy industry, but now its main strength is smart industry with high added value, and products from Ostrava are carrying passengers all around Europe.

What role does the Škoda Group play in the Ostrava region beyond manufacturing? How do you work with schools and support talent?

Ostrava has a huge advantage: industry is in the region's DNA, and the city has an excellent system of technical education. We want young people to have a reason to stay in the region, because they know that cutting-edge projects can be implemented here in Ostrava, not only in Prague or abroad. Collaborative links with other local institutions are crucial for us, and this collaboration also benefits the city as a whole. For example, we worked with a local industrial college to launch a new study programme in mechatronics, and the programme's first students are graduating this year. If we want to retain talented young people here in the region, we have to offer them excellent prospects: work experience, theses based on real-world assignments, internships, their first job, and also opportunities for career growth. From an employer's perspective, this is the smartest investment you can make. But we're also involved in other facets of the community – for example, we sponsor Baník Ostrava Football Club, and we're a long-term partner of the Janáček Philharmonic Orchestra.

So to sum up: how do you personally view Ostrava from the perspective of tram transport?

Ostrava has a really strong starting position. It has a good tram network, a long tradition, and above all the courage to invest in modernization. Additionally, it's a city that still has industry “ in its blood” – so when we say we're making something here, people understand that, and they're proud of it. Personally, I view Ostrava as a city that is capable of transforming itself. And the city's trams – like its industry as a whole – are a perfect symbol of that ability.

Author /
Kateřina Pištorová
marketing specialist, PR consultant

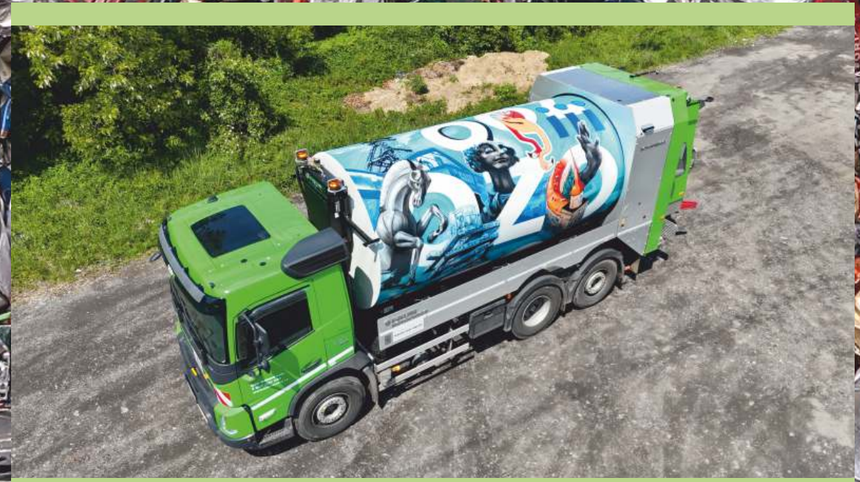

Moderní odpadové hospodářství pro současné město

Modern waste management for a modern city

Odpadové hospodářství dnes patří k důležitým tématům fungování každého velkého města. Nejde už jen o to odpad odvézt a bezpečně uložit na skládky, ale především o to, jak s ním nakládat efektivně, šetrně k životnímu prostředí a s maximálním využitím jeho dalšího potenciálu. V Ostravě tuto roli dlouhodobě plní městská společnost OZO Ostrava, která v minulosti vybudovala a nyní postupně zdokonaluje komplexní systém nakládání s odpady tak, aby odpovídal potřebám moderního města.

Waste management is one of the key issues that every major city faces today. It's no longer simply a matter of removing waste and disposing of it safely in landfills; the main focus of modern waste management is on using waste material efficiently, in an environmentally friendly way, and making maximum use of its potential. Ostrava's municipal waste management company OZO has many years of experience in this field. The company has created (and continues to improve) a comprehensive system of waste management that fully meets the needs of a modern, forward-looking city.

Systém odpadového hospodářství v Ostravě propojuje několik důležitých oblastí – od sběru a svozu odpadu přes jeho třídění, zpracování a likvidaci až po projekty, které pomáhají vzniku odpadu předcházet. Jednotlivé části na sebe navazují a vytvářejí funkční celek, jehož cílem je maximální míra využití materiálového i energetického potenciálu odpadu.

OZO!!!

Důraz na technologie

Klíčovou roli v tomto systému hrají moderní technologie. V areálech společnosti OZO Ostrava fungují zařízení, která umožňují dotřiďování a zpracování odpadu. Díky nim lze z odpadu získat suroviny, které by jinak skončily bez využití. Technologie zároveň pomáhají snižovat množství odpadu ukládaného na skládky a připravovat část odpadu k energetickému využití.

Významnou součástí technologického zázemí je třídicí linka směsného komunálního odpadu (SKO), která byla spuštěna do provozu před dvěma roky. Tato automatická linka, první a zatím jediná svého druhu v Česku, dokáže ze směsného komunálního odpadu z ostravských sídlišť vyseparovat využitelné materiály – PET lahve a další typy plastů, nápojové kartony, železné i neželezné kovy a další suroviny vhodné k materiálovému využití. Další část odpadu je přímo na této lince zpracována na tuhé alternativní palivo (TAP), které se využívá v multipalivových teplárenských kotlích. S výrobou TAP má společnost OZO Ostrava dlouholeté zkušenosti – již od začátku tohoto tisíciletí zpracovává spalitelné průmyslové i komunální odpady na paliva s výhřevností černého uhlí, která jsou využívána při výrobě cementu.

Další významnou technologií, která zpracovává odpad až do podoby finálního výrobku, je městská kompostárna v Hrušově. Proudí sem bioodpad nejen z hnědých popelnic a sběrných dvorů, ale také ten z údržby městské zeleně. Kompost a zeminový substrát, které zde OZO z bioodpadu vyrábí, se těší velké oblibě jak firem, tak i drobných zahrádkářů z Ostravy a okolí.

Modernizace systému odpadového hospodářství se promítá také do samotného systému sběru odpadu v ulicích města. Samozřejmostí je průběžná obměna vozového parku – každoročně společnost pořizuje několik svozových vozidel, která nahrazují ta, která už při svozu odpadu slouží delší čas, průměrně 7 let. Tím nejmodernějším, pořízeným v tomto roce, je tzv. sideloader pro svoz technologií bočního výsypu. Tento svozový vůz, u nějž výsyp odpadu zajišťuje mechanismus ovládaný řidičem přímo z kabiny, přináší občanům hygieničtější odkládání odpadu bez nutnosti dotýkat se víka kontejneru, který se otevírá pomocí nášlapného systému. Přispívá také k větší bezpečnosti práce zaměstnanců svozové společnosti a celkově zlepšuje logistiku svozu odpadu ve městě.

The waste management system in Ostrava encompasses several key aspects – waste collection and transport, sorting, processing, disposal, plus a range of projects that help prevent waste from being produced in the first place. These individual components are all interconnected with each other, forming an integrated system which maximizes the potential of waste materials, whether for recycling or energy production.

A focus on technology

Modern technologies play a crucial role in this system. The sites managed by OZO Ostrava are equipped with machinery for sorting and processing waste. Thanks to this technology, it is possible to recover valuable raw materials that would otherwise be wasted. OZO's technologies also help reduce the volume of waste deposited as landfill, as well as preparing some of the waste to be used in energy generation.

A key component of the company's technological infrastructure is its mixed municipal waste (MMW) sorting line, which began operating two years ago. This automated sorting line (the first and still the only one of its type in the Czech Republic) is capable of separating reusable materials from mixed household waste collected in Ostrava's residential areas – PET bottles and other types of plastics, drinks cartons, ferrous and non-ferrous metals, and other raw materials suitable for recycling. The sorting line processes another portion of the waste into solid alternative fuel (SAF), which is used in multi-fuel heating boilers. OZO Ostrava has many years of experience in producing this fuel; since the turn of the new millennium the company has been processing combustible industrial and municipal waste into fuel with a calorific value equal to that of bituminous coal, to be used in cement production.

Another key facility that processes waste into a finished product is the municipal composting plant in Ostrava's Hrušov district. The plant receives biowaste from OZO's brown bins and collection yards, as well as from the teams that maintain the city's parks and green spaces. The compost and substrate produced at the plant has become very popular with both businesses and amateur gardeners in Ostrava and the surrounding communities.

The modernization of Ostrava's waste management system is also reflected in the city's waste collection services. OZO's vehicle fleet is constantly being updated and modernized; every year the company purchases several new collection vehicles to replace those which have already been in service for a longer period (7 years on average). The most modern type of vehicle – purchased this year – is a sideloader. These trucks feature a side discharge system operated by the driver directly from the cab, allow citizens to dispose of waste more hygienically without having to touch bin lids (which are operated by a pedal system), improve occupational safety for waste collection employees, and represent a major step forward in the city's waste management logistics.

Ostrava is also trialling new processes that will make it even easier for the city's residents to sort their waste. One of these is a pilot project for waste sorting at single-family homes, using the single stream system. This system enables residents to place multiple

Ostrava zároveň testuje nové postupy, které mohou obyvatelům města ještě více zjednodušit třídění odpadu. Jedním z nich je pilotní projekt třídění u rodinných domů systémem single stream. Tento systém umožňuje obyvatelům odkládat více druhů recyklovatelných materiálů do jedné nádoby. Pro domácnosti je tak třídění dostupnější, jednodušší a zároveň může vést k vyššímu množství vytříděných využitelných surovin.

Moderní třídicí linka totiž dokáže jednotlivé materiály velmi přesně rozpoznat a oddělit s vysokou účinností. Kombinace pohodlnějšího systému pro obyvatele a technologického zpracování tak může být jedním z kroků k ještě efektivnějšímu nakládání s odpady.

Předcházení vzniku odpadu

Vedle technologií se Ostrava zaměřuje také na projekty, které podporují předcházení vzniku odpadu. Jedním z nich je reuse centrum, které před pěti lety vybudovala společnost OZO Ostrava ve svém přívozském areálu. Lidé sem mohou přinést funkční předměty, které už sami nepotřebují – například nábytek, sportovní vybavení, domácí potřeby nebo dekorace. Tyto věci zde mohou najít nové majitele a sloužit dál. Reuse centrum Ostrava tak nejen snižuje množství odpadu, ale také ukazuje, že mnoho věcí může mít mnohem delší životnost, než jsme zvyklí. Další přidanou hodnotou je fakt, že z výtěžku reuse centra OZO každoročně podporuje projekty zaměřené na výsadbu a údržbu zeleně ve městě.

Odpadové hospodářství moderního města dnes není jen technickou službou, ale promyšleným systémem, který propojuje technologie, logistiku i změnu přístupu k věcem kolem nás. Ostrava prostřednictvím OZO Ostrava ukazuje, že i v této oblasti může město hledat nové cesty, jak využívat zdroje chytřeji, efektivněji a udržitelněji.

Autor /
Vladimíra Karasová
vedoucí útvaru propagace ekologické výchovy, OZO Ostrava

types of recyclable materials into a single bin, making the waste sorting process easier and simpler for households – which in turn will help increase the proportion of raw materials recovered for further use.

The single stream system works because modern sorting lines are capable of accurately identifying different types of materials and separating them with a high level of efficiency. This more user-friendly system for residents, in combination with sophisticated processing technologies, thus represents a further step towards even more efficient waste management.

Waste prevention

In addition to using state-of-the-art waste management technologies, Ostrava is also focusing on projects that prevent waste from being produced in the first place. One such project is the city's ReUse Centre, established five years ago by OZO at its Přívoz site. People can bring still-functional items that they no longer need, such as furniture, sports equipment, household utensils, or home decorations. Here these items can find new owners and extend their useful life. Ostrava's ReUse Centre not only helps reduce volumes of waste – it also shows that many things have a much longer lifespan than we are accustomed to. Another added benefit is that OZO uses the proceeds from the ReUse Centre to help fund projects focused on planting and maintaining greenery in the city.

In a modern city, waste management is no longer simply a technical service – it is an intricate and sophisticated system that integrates technologies, logistics, and an overall change in attitudes to the things around us. Through OZO, Ostrava is demonstrating how a city can apply a smart approach to waste management in order to use resources more efficiently and sustainably.

Author /
Vladimíra Karasová
head of a promotion and enviromental education department, OZO Ostrava

Kde je voda, tam je život

Water is life

Ostravská vodovodní síť v délce přes 1060 km se prolíná městem jako pavučina tepen a vlásečnic, dodávajících městu životadárnou tekutinu. Chutná a zdravá voda teče kdykoliv, stačí jen otočit vodovodním kohoutkem. Zní to jednoduše. Statutární ředitel Ostravských vodáren a kanalizací Petr Konečný však ví, kolik práce se za tím skrývá.

Kde vůbec začíná „cesta vody“, která končí u nás doma?

Kupříkladu na prameništích podzemní vody v oblasti Dubí a Ostravy-Nové Vsi. Jde o soubor hlubinných studní napojených na vodonosné vrstvy, které jsou doplňovány infiltrací z řeky Odry i přirozeným prouděním z širšího území. Pramenišť podzemní vody je v Ostravě více, ale ty v okolí Odry jsou největší. Podzemní voda je velmi ceněná. Stabilní, s vyšším obsahem minerálů a ze strategického hlediska méně zranitelná než voda povrchová. Podzemní voda z vlastních zdrojů pokrývá přibližně 40 % spotřeby města. Zbytek vody nakupujeme a pochází z velkých regionálních přehrad povrchové vody.

A co se s vodou děje, aby se dala pít?

Ze studní se surová voda čerpá do úpraven, z nichž největší a nejvýznamnější je Úpravna vody Ostrava-Nová Ves. Úkolem úpravny je proměnit surovou vodu v kvalitní pitnou tak, aby splňovala přísné hygienické limity. Na menších zdrojích se voda většinou jen provzdušní a dezinfikuje. V Ostravě-Nové Vsi je situace složitější, protože zdejší surová voda obsahuje kromě oxidu uhličitého i zvýšené množství železa, manganu a amonných iontů. Surová voda nejdříve protéká vodními skoky. Zde je provzdušněna i okysličena, čímž se vytěsní oxid uhličitý a sirovodík. Postupně v ní dochází rovněž k oxidaci železnatých iontů na železité, pak natéká do rychlomísičů, kde je přidáváno vápenné mléko za účelem zvýšení pH pro odželeznění a odmanganování. Voda je pak dále přiváděna do kruhových sedimentačních nádrží, kde probíhá vločkování a usazování převážně hydroxidů kovů. Ze sedimentačních nádrží odtéká do komor předčištěné vody. Přes ně je předčištěná voda přečerpávána na tlakové filtry, kde probíhá zbytkové odstraňování nežádoucích sloučenin, amonných iontů a dusitanů. Ve strojovně na výtlaku čerpadel předčištěné vody je pro zvýšení účinnosti filtrace zaústěno dávkování flokulantu.

With a total length of more than 1,060 km, Ostrava's water supply network is like an intricate web of arteries and capillaries that deliver this life-giving liquid to the entire city. Healthy, delicious water is available whenever you need it – all you have to do is turn on the tap. It sounds so simple. But Petr Konečný, the head of Ostrava's municipal water and sewerage company OVAK, is well aware just how much hard work goes into the city's water supply.

Our drinking water ends its journey in our taps – but where does this journey begin?

One place where the journey begins is at the groundwater springs in the Dubí and Nová Ves districts of Ostrava. These springs are a network of deep wells that draw water directly from the aquifers, which are replenished by infiltration from the River Odra and natural inflow from the surrounding area. Ostrava has several groundwater springs, but the ones near the Odra are the largest. Groundwater is very highly regarded. Its composition is stable, with a relatively high mineral content, and from a strategic perspective it is less vulnerable than surface water. Around 40% of the water Ostrava uses is taken from our own groundwater springs. The remaining 60% is bought in from major surface water reservoirs in the region.

And what happens to this water to make it drinkable?

Raw water is pumped from the wells to our treatment plants; the largest and most important of these is in the Nová Ves district. The plant's job is to transform this raw water into high-quality drinking water that meets strict hygiene standards. At smaller sources, the water is usually just aerated and disinfected. At Nová Ves, the situation is more complex because the local raw water contains not only carbon dioxide but also elevated levels of iron, manganese and ammonium ions. In the first stage of the treatment process, the raw water flows through hydraulic jumps. Here it is aerated and oxidized, displacing carbon dioxide and hydrogen sulphide. Ferrous ions are also oxidized to ferric ions. The water then flows into flash mixers, where milk of lime is added to raise the pH and allow the removal of iron and manganese. The water is fed into circular sedimentation tanks for flocculation and settling of mainly metal hydroxides.

Ze dvou filtračních stanic voda odtéká do vodojemu, kde je přiváděna chlorová voda pro hygienické zabezpečení vyrobené pitné vody a při jejím dopadu na vodní hladinu v komorách vodojemu je obohacena kyslíkem. Následně je již takto upravená pitná voda čerpána ke spotřebitelům do vodovodní sítě a až do kohoutku, 24 hodin denně a 7 dní v týdnu. Kvalita vody je pečlivě kontrolována v průběhu celé této cesty, včetně odběrů v síti a u spotřebitelů.

Bez rekonstrukcí a obnovy vodohospodářského majetku by to asi dlouhodobě nefungovalo...

Nejnáročnější částí celého procesu výroby není jen obsluha samotné sofistikované technologie, ale dlouhodobé udržení rozsáhlého a členitého jímacího a úpravárenského systému v perfektní technické kondici. Moderní úpravny obsahují množství procesních měření, automatizačních prvků i kontrolních mechanismů a všechny vyžadují pravidelnou odbornou údržbu. Město Ostrava jako vlastník infrastruktury a společnost OVAK coby provozovatel do systémové obnovy investují každoročně stamiliony korun. Ztráty vody jsou v Ostravě jedny z nejnižších v ČR. V roce 2025 činily pouze 8,55 % z celkového objemu dodané vody, což je čtvrtá nejnižší naměřená hodnota. Pro srovnání, celorepublikový průměr byl v roce 2024 plných 15 %.

This pre-treated water then flows from the sedimentation tanks into holding chambers, from where it is pumped through pressure filters to remove residual undesirable compounds, ammonium ions and nitrites. In the pump room, flocculant is dosed at the point where the pre-treated water is discharged from the pumps in order to increase filtration efficiency. The water then flows from the two filtration stations into a storage tank, where chlorinated water is added to ensure that the drinking water meets hygiene standards, and the water is enriched with oxygen when it hits the surface in the storage tank chambers. Now fully treated, the drinking water is supplied to consumers through our distribution network, all the way to the tap – 24 hours a day, 7 days a week. Water quality is carefully monitored throughout this entire process; this includes systematic sampling in the distribution network and at consumer locations.

That wouldn't be possible in the long term without regular renovations and upgrades to your facilities...

The most challenging part of the entire process is not just operating the sophisticated technology, but ensuring that the extensive and complex water collection and treatment system is maintained in perfect technical condition over the long term. Modern treatment plants incorporate a multitude of process

Kromě obnovy potrubních řadů a armatur k nízkým ztrátám přispívají i moderní diagnostické technologie. Mezi ně patří Ironscale – projekt využívající umělou inteligenci k analýze datových souborů o stovkách milionů dat, což urychluje odhalování anomálií i prevenci havárií. Velký přínos poskytuje systém Smart metering, tedy dálkové odečty vodoměrů. Dnes je jím pokryto přibližně 94 % z více než 34 tisíc instalovaných vodoměrů.
Vloni byla dokončena velká rekonstrukce sedimentačních nádrží, zahájená v roce 2018. Náklady činily 127 milionů Kč bez DPH a zahrnovaly novou železobetonovou konstrukci střech, výměnu veškeré technologie, elektroinstalace i vzduchotechniky. Nově instalované zařízení je plně automatizované.

To je současnost. A jak byla řešena dodávka vody pro Ostravu v minulosti?

Historie úpravny vody v Ostravě-Nové Vsi sahá až do roku 1885. Na počátku 20. století byly jímací zářezy nahrazeny studnami se sacím systémem. V 1908 byla uvedena do provozu přímá předchůdkyně dnešní úpravny. Autorem původního technického řešení vodárny je Ulrich Huber. Architektonický projekt vypracoval zřejmě František Fiala, který budovy vodárny navrhnul v kombinaci režného a hrázděného zdiva. V dalších dekádách byl areál několikrát rozšířen, zejména ve 20., 50. a 70. letech. Roku 1997 úpravnu zcela zatopila povodeň a její obnova stála 26 milionů korun. V roce 2008 byl zdroj vody v Ostravě-Nové Vsi prohlášen za strategický a soubor historických budov v areálu úpravny vyhlášen kulturní památkou, přičemž instalované technologie jsou díky průběžné modernizaci stále plně funkční.
Pro připomenutí historie i současnosti vodárenství na Ostravsku bylo v areálu v roce 2017 otevřeno vodárenské muzeum s expozicí mapující historii dodávek vody v Ostravě, do které bych Vás rád pozval. Nachází se v jedné z historických budov v objektu bývalé odkyselovací stanice zvané Babylon. Muzeum nabízí zajímavou exkurzi do počátků zásobování Ostravy pitnou vodou a poodkrývá zajímavou historii města. Vstup do expozice je řešen velmi netradičně, a to přes historickou budovu, dnešní strojovnu úpravny. Pokračuje podzemní štolou až do samotného muzea.

Registrace probíhají na www.ovak.cz.

Autor /
Radka Vanková
PR manažerka OVAK a.s.

measurements, automated components and control mechanisms, all of which require regular professional maintenance. The City of Ostrava (which owns the infrastructure) and OVAK (which operates the entire system) invest hundreds of millions of crowns annually in renovations and upgrades. Water losses in Ostrava are among the lowest in the Czech Republic; in 2025 they amounted to just 8.55% of the total volume of water supplied, which was the fourth-lowest recorded value. For comparison, the national average in 2024 was a full 15%.
Besides regular renovations of pipeline networks and fittings, modern diagnostic systems also help minimize water losses. These include Ironscale – a project that uses artificial intelligence to analyze datasets containing hundreds of millions of data points, which speeds up the process of detecting anomalies and preventing accidents. Our Smart Metering system (which takes remote readings of water consumption) also brings significant benefits. Today, around 94% of Ostrava's 34,000 water meters operate with this smart system. Last year we completed a major renovation of our sedimentation tanks, which began in 2018. The total cost was 127 million CZK (excluding VAT), which included a new reinforced concrete roof structure as well as a complete upgrade of the technological, electrical and ventilation systems. The newly installed systems are fully automated.

That's the situation today. What did Ostrava's water supply system look like in the past?

The history of the water treatment plant in the city's Nová Ves district dates back to 1885. At the beginning of the 20th century, the catchment basins were replaced by wells with a suction system. In 1908, the direct predecessor of today's treatment plant came into operation. The original technical systems were designed by Ulrich Huber, and the architect appears to have been František Fiala, who used a combination of exposed brickwork and half-timbered walls. The treatment plant was expanded several times during the following decades, most notably in the 1920s, 1950s and 1970s. The plant was completely submerged during the catastrophic 1997 floods, and the subsequent repairs and renovations cost CZK 26 million. In 2008 the groundwater springs at Nová Ves were designated as a strategic resource, and the complex of historic buildings at the treatment plant site was granted cultural monument status – but thanks to ongoing modernization, the technologies there still remain fully functional.
A museum was opened at our Nová Ves site in 2017 to commemorate the history (and celebrate the present) of the water management and supply industry in the Ostrava region. The museum tells a fascinating story – and I'd like to invite everybody to visit us. The exhibition space has been created in the historic “Babylon” building, which used to be a deacidification plant. It takes visitors on a thrilling journey from the very beginnings of Ostrava's drinking water supply system right up to the present day, casting light on a truly remarkable facet of our city's history. Access to the museum is quite unconventional; visitors pass through another historic building which is now the engine room of the treatment plant, before continuing through an underground tunnel into the exhibition space itself.

To book a visit, you can go to our website www.ovak.cz.

Author /
Radka Vanková
PR manager, OVAK (Ostrava Water and Sewerage Company)

Fajne řemeslo ve Fajne dílně

Ostrava's Craft Incubator – keeping skills alive

„Vždyť oni dneska neumí ani zatlouct hřebík! A nedej Bože, aby jim exla žárovka! To pak mají blackout!“ Podobné nářky na adresu nejmladších generací nejsou nikterak výjimečné. Přiznejme si, že v nejednom případě navíc skutečně nepostrádají racionální jádro. V Ostravě ale ví, jak se v tomto směru posunout k lepšímu. V Dolních Vítkovicích již skoro 10 let funguje Fajna dílna. Místo, kde řemeslnou zdatnost a zručnost udržují, rozvíjejí, předávají, a ještě tím dokáží bavit malé i velké. Více nám prozradí výkonný ředitel a předseda předsednictva Fajne dílny Gabriel Duda.

Mohl byste Fajnu dílnu stručně představit někomu, kdo o ní ještě neslyšel?

Fajna dílna je první veřejná dílna a řemeslný inkubátor v Ostravě, kde má veřejnost i odborníci možnost pracovat se stroji, nářadím a technologiemi, realizovat vlastní projekty nebo se naučit nové dovednosti. Projekt vychází z konceptu DIY (Do It Yourself – ostravsky „zrob si sám“) a FabLab-typů sdílených dílen. Otevřena byla v roce 2017 se třemi dílnami, později v roce 2018 přibyly dílny další. Fajna dílna nabízí různé odborně vybavené dílny a technologie pro tvoření a pravidelně pořádá workshopy a kurzy – například točení na hrnčířském kruhu, šití pro začátečníky, vitráže atd.

Kam jste se posunuli v čase?

Na začátku stála jednoduchá, ale silná myšlenka: vytvořit otevřené místo, kde si lidé mohou vlastníma rukama vyzkoušet řemeslo, technologie a tvorbu bez ohledu na věk či předchozí zkušenosti. Dnes už víme, že to nebyl jen experiment, ale životaschopný model. Posunuli jsme se od základního zpřístupnění dílen k systematické práci s lidmi. Rozšířili jsme nabídku technologií, workshopů a kurzů, a začali se víc věnovat vzdělávání – ať už jde o školy, mladé lidi, nebo dospělé, kteří hledají nové dovednosti či změnu směru. Fajna dílna se postupně stala místem, kde se nejen vyrábí, ale také učí, sdílí a potkávají různé světy. Důležitý posun vidím i v tom, že se z Fajne dílny stal respektovaný partner pro město, školy i další instituce. Už nejsme jen „dílna pro kutily“, ale platforma, která propojuje tradiční řemesla s moderními technologiemi, a reaguje na potřeby současné společnosti — od udržitelnosti přes lokální výrobu až po podporu kreativity a podnikavosti.

“Young people today can't even use a hammer properly! And if a lightbulb stops working, they'll have a blackout!” It's not uncommon to hear complaints like this about the younger generations and let's admit it, in some cases they're perhaps not completely unjustified. But in Ostrava there's a wonderful place that helps keep manual skills alive for all generations – the city's Craft Incubator. Its Czech name is “Fajna dílna” (a local dialect phrase meaning roughly “a great workshop”), and it's been operating in Lower Vítkovice for almost ten years. It's a place where people of all ages can learn, practice, pass on, and above all enjoy manual crafts and skills. We spoke to the incubator's managing director Gabriel Duda to find out more.

Could you briefly describe the Ostrava Craft Incubator for people who've not heard of it before?

We're the first public workshop and craft incubator in Ostrava, and we give both professionals and the general public the opportunity to work with machinery, tools and technologies, to carry out their own projects, and to learn new skills. The project is based on the “FabLab” shared workshop concept, applying a do-it-yourself (DIY) approach. We offer a range of professionally equipped workshop spaces, and we hold regular workshops and courses – using a potter's wheel, sewing for beginners, stained glass painting, and much more.

What has been your journey over the past ten years?

At the root of everything was a simple yet powerful idea: to create an open space where people could try out various crafts and technologies for themselves, regardless of their age or previous experience. Today we know that this wasn't just an experiment, but a genuinely viable model. Our journey has taken us from our starting-point, simply making workshops available for the general public, to a fully-fledged system of working with people. We've expanded our range of technologies, workshops and courses, and we've begun to focus more on training and education for schools, young people, and adults – in short, for everybody who is keen to learn new skills or is seeking a change of direction. Over the years, our incubator has become a place where people not only make things, but also learn, teach, share their skills, and encounter new worlds. I also see an important shift in the fact that the incubator has become a respected partner for the city, schools, and other institutions. We're no longer just a DIY workshop – we're a platform that integrates traditional manual skills with modern technologies and responds to the needs of today's world, from sustainability and local production to supporting creativity and entrepreneurship.

Jak veřejnost reaguje na poskytovanou nabídku?

Většinou velmi pozitivně, často až s nadšením. Největší zájem je o workshopy. Mnozí přicházejí s obavou, že to nezvládnou, ale po prvních zkušenostech odcházejí s pocitem, že si dokážou poradit, a že tvorba rukama má okamžitý a hmatatelný výsledek. Tenhle moment je pro nás klíčový — často se z jednorázové návštěvy stává dlouhodobý vztah. Vidíme, že poptávka po manuálních dovednostech roste napříč generacemi. Přicházejí mladí lidé, kteří hledají rovnováhu k digitálnímu světu, rodiče s dětmi i dospělí, kteří si chtějí splnit dávný sen naučit se něco „pořádného“. Pro mnoho z nich je Fajna dílna prvním místem, kde si to mohou bezpečně a bez tlaku vyzkoušet.

Vaše představa budoucnosti „práce rukama“ je tedy optimistická?

Manuální dovednosti mají mnohem větší význam, než se na první pohled zdá. Dnes možná ještě více než dřív. Jde totiž o celý balík schopností, které mají dopad na jednotlivce i společnost. Praktická hodnota v každodenním životě je nevyčíslitelná. Řemesla se nevrací proto, že bychom se chtěli vracet do minulosti, ale proto, že dnešní doba znovu objevuje jejich smysl. V době digitalizace, automatizace a umělé inteligence si lidé čím dál víc uvědomují hodnotu toho, co je skutečné, hmatatelné a lidské. Zároveň se ukazuje, že řemesla mají důležité místo v lokální ekonomice a komunitním životě. Nejde jen o výrobu, ale o vztah k místu, k materiálům, k udržitelnosti. Opravit, vytvořit, pochopit, jak věci fungují — to jsou dovednosti, které budou čím dál cennější.

How has the general public responded to your services?

Very positively – and often with huge enthusiasm. Our workshop events have proved particularly popular. When people attend for the first time, they're often afraid that they “won't be able to do it”, but they very soon discover that the opposite is true – and they really enjoy the feeling of creating something with their hands, which gives immediate and tangible results. That realization, that “I can do it!” moment, is crucial for us; it means that a one-time visit often turns into a long-term relationship. We can observe growing demand for manual skills across all generations. Young people come here looking for a counterbalance to the digital world; parents, children, and people of all ages come to fulfil a lifelong dream of learning how to do “something proper”. For many people, our incubator is the first place where they can try doing something new in a safe, pressure-free environment.

So are you optimistic about the future of manual work?

Manual skills are far more important than they might appear at first glance – perhaps today more than ever before. They represent a wide range of abilities that have a major positive impact on both individuals and society as a whole, with huge practical value in everyday life. Crafts and manual skills aren't making a comeback because people somehow want to return to the past, but because we're rediscovering their value in today's world. In an era of digitalization, automation and artificial intelligence, people are increasingly realizing the value of things that are real, tangible, and human. It has also become clear that manual skills play a key role in the local economy and community life. They're about much more than just making things: they strengthen our connection with places, materials, and sustainable approaches. Creating new things, repairing old things, understanding how things work – those are skills that will continue to become more and more valuable.

A co budoucnost samotné Fajne dílny? Údajně Vás již brzy čeká zásadní změna...

Rok 2026 je pro nás důležitým milníkem. Čeká nás rekonstrukce budovy na ulici Hlubinská, kam se na podzim tohoto roku přesuneme. Bereme to jako velkou výzvu, ale zároveň jako příležitost posunout Fajnu dílnu dál. Nový prostor nám umožní lépe přizpůsobit dílny skutečným potřebám uživatelů, zlepšit zázemí a vytvořit prostředí, které bude ještě otevřenější vzdělávání, komunitě i spolupráci napříč obory. Nejde jen o technickou změnu adresy, ale o krok, který má potenciál ovlivnit způsob, jakým bude Fajna dílna fungovat v dalších letech. Zároveň chceme zachovat to nejdůležitější — otevřenost, dostupnost a přátelskou atmosféru. Ať už budeme působit kdekoliv, naším cílem zůstává nabízet lidem prostor, kde si mohou vyzkoušet řemeslo, rozvíjet manuální dovednosti a být součástí aktivní komunity.

Autor /
Rozálie Babiáková
manažerka interních procesů Fajne dílny

And what about your incubator's future? I've heard that you're planning a big change...

2026 will be a milestone year for us. We'll be renovating the building on Hlubinská Street, and we'll be relocating there in the autumn. We see it as a big challenge, but also as an opportunity to move forward. Our new premises will allow us to better tailor our facilities to the real needs of users, to improve our facilities and to create a space that will be even more open to education, the community, and cross-disciplinary collaboration. It's not just a change of address: it's a real step forward that will have a huge impact on how our incubator operates in the upcoming years. But we're also determined to preserve the most important qualities that we have now – our openness, accessibility, and friendly atmosphere. Wherever our home is, our goal remains the same: to offer people spaces where they can try out new things, develop their manual skills, and enjoy being part of an active, supportive community.

Author /
Rozálie Babiáková
Internal Process Manager,
Ostrava Craft Incubator (Fajna dílna)

Příběh bývalého ostravského letiště v Hrabůvce

The story of the former Ostrava airport in Hrabůvka

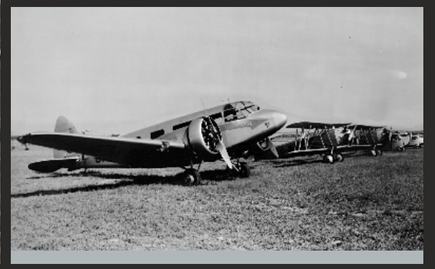

Když ostravskou Hrabůvkou hřměly letecké motory

Ostrava's hidden history of aviation

Pojem „ostravské letiště“ nám dnes navodí představu Mezinárodního letiště Leoše Janáčka nedaleko Mošnova. Málokdo už ale ví, že byly doby, kdy letadla startovala a přistávala u Hrabůvky, která je aktuálně součástí městského obvodu Jih. Přistávací plocha, spolu s několika hangáry, stála jižně od dnešní Klegovy ulice. Historie „letiště v Moravské Ostravě“ není příliš dlouhá, rozhodně ale stojí za připomenutí.

Nově vzniklá Československá republika skýtala rozvoji letectví velmi dobré podmínky. Byly dány průmyslovou vyspělostí českých zemí, jakož i vlnou veřejného zájmu o svět křídel. Ten odrážel také skutečnost, že si Československo v poválečném uspořádání nedokázalo zajistit přístup k moři. Naším „mořem“ se tak měl stát vzduch, jak pronesl první československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk, jenž se o letectví živě zajímal.

Ostrava nemohla zůstat stranou. V roce 1926 vznikla místní pobočka Masarykovy letecké ligy a další rozvoj brzy následoval. Letecké spojení tehdejší Moravské Ostravy s Prahou, odkud létaly návazné spoje do ciziny, zajišťovalo od roku 1929 letiště v Dolním Benešově. Do budoucna existovaly ambicióznější plány.

Vznik letiště v Hrabůvce souvisí se založením Ostravského aeroklubu v Moravské Ostravě na jaře 1935. Jeho činovníci se mohli opřít o podporu významných osobností z politické i hospodářské oblasti. Výstavbu letiště poblíž Hrabůvky podporoval například ostravský starosta a senátor Josef Chalupník.

Představitelé města i aeroklubu se nejdříve museli dohodnout se zemědělci ohledně vykoupení polí. V lednu 1936 začaly diskuse o provedení úpravy letištních ploch, krátce nato došlo k přidělení prvních letadel a poté ministerstvo národní obrany zajistilo letišti tři hangáry. V první jarní den byly práce slavnostně zahájeny. Stavebním technikům šly poměrně od ruky, takže 21. 7. 1936 mohlo být letiště v Hrabůvce zkolaudováno. Už v květnu na plochu dosedl stroj Baťova koncernu, obstarávající spojení firmy s Polskem.

Zprvu se letiště rozkládalo na zhruba třicetihektarové ploše. Současně probíhaly práce na rozšíření. Výhoda Hrabůvky spočívala v dopravní dostupnosti. Asi 300 metrů od letištního areálu totiž zastavovala tramvaj. Jednalo se o linku číslo 1, projíždějící přes Ostravu z Hlučína.

Rozmach letiště je spojen také s Vítkovickými železárnami. Ty si v areálu postavily vlastní hangár a koncem roku 1936 ho zaplnily

When we hear the phrase “aviation in Ostrava” today, we immediately think of Leoš Janáček Airport, the city's international terminal at Mošnov, around 20 kilometres south of the city. But not many people know that there also used to be an airfield at Hrabůvka – right in the heart of what are now Ostrava's southern suburbs. The landing strip and hangars were located on a site just south of today's Klegova Street. The airfield's history did not last long, but it is certainly worth discovering.

After the First World War, the newly independent Czechoslovakia offered excellent conditions for the development of aviation. The country's industries were among the most advanced in the world, and there was a huge wave of public interest in the world of flight. The aviation boom was partly fuelled by the fact that Czechoslovakia was landlocked, without direct access to the sea: the first Czechoslovak President, Tomáš Garrigue Masaryk, was a keen aviation enthusiast, stating that the country's ocean would be the skies.

As aviation evolved, Ostrava could not remain on the sidelines, and in 1926 a local branch of the Masaryk Aviation League was established, expanding rapidly in the following years. In 1929, the airfield in nearby Dolní Benešov began operating services from Ostrava to Prague, where passengers could catch onward flights to international destinations. And even more ambitious plans were being hatched for the future.

The Ostrava Aviation Club was founded in the spring of 1935, and its members immediately began drawing up plans for a new airfield in Hrabůvka. They had the support of leading political and economic figures from the region, including Ostrava's Mayor Josef Chalupník, who was also a senator in the national parliament.

Representatives of the city and the Aviation Club first had to reach an agreement with local farmers to purchase the necessary land. In January 1936, discussions began on creating a suitable surface for the airstrip, and shortly afterwards the first aircraft were allocated and the Ministry of National Defence built three hangars at the site. Construction work was launched on the first day of spring. The engineers made rapid progress, and the airfield was officially approved for use on 12 July 1936 – though the first plane, belonging to the Baťa company, had already landed there in May, carrying managers who then journeyed onward to Poland by land.

When opened, the airfield covered an area of around 30 hectares, but work was already underway to expand the site. The Hrabůvka

dvoumotorákem Airspeed Envoy. Mezi „kapitány československého průmyslu“ se letecká doprava těšila velké pozornosti. Trend zřejmě udávala rodina Baťů, která byla tímto postojem dostatečně známa.

Letiště v Hrabůvce se slibně rozvíjelo. Zvětšovala se výměra, přibývalo hangárů stojících podél dnešní Cholevovy ulice. Areál doplnila meteostanice nebo komunikační místnost. V roce 1937 začalo fungovat přímé letecké spojení mezi Ostravou a Prahou. Rozměry letiště se zvětšily na osmačtyřicet hektarů, s přistávacím pásem kilometr dlouhým a sto padesát metrů širokým.

Od půlky května z Hrabůvky startovaly stíhačky Četnické letecké hlídky. Za jejich působení Hrabůvka pamatuje kuriózní událost, kdy četnická Avia B 534 vyrazila za neznámým letounem v okolí letiště. Její pilot, nadporučík Lakomý, netušil, že pronásleduje slavného amerického letce Charlese Lindbergha. Legendární pokořitel Atlantiku letěl 1. září 1938 z Krakova do Prahy, ale kvůli špatnému počasí musel stroj navést k Olomouci.

Hrozba války s Německem a všeobecná mobilizace československé branné moci se letiště v Hrabůvce nemohla nedotknout. Letištní kapacity koncem září 1938 podléhaly druhému leteckému pluku v Olomouci, na letiště bylo umístěno šest rot s protiletadlovými kulomety, a také pět čet vybavených pátracími světlomety. Vinou diktátu způsobeného mnichovskou dohodou k jejich bojovému nasazení nedošlo.

V průběhu nacistické okupace letiště převzala německá Luftwaffe, která ho používala převážně ke školním účelům. Relativní poklid bere za své v posledních měsících války, kdy z Hrabůvky vzlétá do boje elitní stíhací eskadra JG 77 „Srdcová esa“. Její velitel Erich Leie (121 sestřelů) umírá nad územím dnešního Polska, pohřben je ve Valašském Meziříčí.

Po osvobození letiště přechází do státních rukou, coby součást vnitrostátních linek Československých aerolinií. Již krátce po válce se odtud létá do Prahy, Zlína, Olomouce, Brna a Piešťan. Počínaje rokem 1951 je zavedena i přímá linka s Košicemi.

Už tehdy se ale objevují hlasy, že letiště neodpovídá dobovým požadavkům. Jeho charakter doznává pozvolných změn.

location offered a major advantage: excellent accessibility, with a tram stop just 300 metres away from the airfield. The stop was served by tram no. 1, which ran through Ostrava and onwards as far as Hlučín.

An important role in the airfield's development was played by the Vítkovice iron and steel company, which built its own hangar at the site and purchased a twin-engined Airspeed Envoy plane at the end of 1936. Aviation proved very popular among the “captains” of Czechoslovak industry – chief among them the shoe magnate Tomáš Baťa and his family, who were trendsetters in this regard.

The airfield's future was looking bright. It continued to expand, and new hangars were built next to what is now Cholevova Street. A weather station and a communications room were also added, and in 1937 the first regular scheduled flights between Ostrava and Prague came into operation. The complex eventually grew to cover an area of 48 hectares, with an airstrip that was a kilometre long and 150 metres wide.

In mid-May 1938, with the international geopolitical situation becoming increasingly tense, police air patrols began operating from Hrabůvka. One curious incident from this time took place on 1 September 1938, and it involved an Avia B 534 patrol plane that took off from the airfield in pursuit of an unknown aircraft that had been spotted in the vicinity. The police pilot, First Lieutenant Lakomý, had no idea that he was actually pursuing the world-famous American aviator Charles Lindbergh, who in 1927 had completed the first ever solo non-stop transatlantic flight. Lindbergh was flying from Kraków to Prague when he had to divert his plane to Olomouc due to bad weather, meaning that his route passed directly over Ostrava.

The growing threat of war with Germany, and the full mobilization of Czechoslovakia's armed forces, naturally impacted on the Hrabůvka airfield. At the end of September 1938 the site was taken over by the Olomouc-based Second Air Regiment, which installed six companies equipped with anti-aircraft guns and five platoons with searchlights. However, the troops were never deployed in combat due to the Munich Agreement, which ceded the entirety of the Czech border regions to Nazi Germany.

Působí zde podnikové zaměstnanecké aerokluby a také Svazarm (Svaz pro spolupráci s armádou). Roste důraz na větroňové a kluzákové létání, stejně jako na letecké modelářství.

Za labutí píseň zaniklého letiště je považována událost z července roku 1957, kdy v Hrabůvce přistála delegace tehdejšího prvního muže Sovětského svazu, Nikity Chruščova. Generální tajemník sovětských komunistů se odtud vydal na návštěvu Poruby a Nové huti Klementa Gottwalda.

V roce 1959 začalo fungovat nové mošnovské letiště. V Hrabůvce zůstal pouze Krajský aeroklub Svazarmu, který odešel v průběhu podzimu roku 1961, a to znamenalo prakticky konec. Areál zakrátko získalo Jednotné zemědělské družstvo Hrabová a brzy na to se tu objevily první panelové domy.

Vzpomínky a černobílé fotografie však zůstávají.

Autor /
Marek Skřipský
redaktor Magistrátu města Ostravy, spisovatel

Under the Nazi occupation the airfield was operated by the German Luftwaffe, which used it mainly as a training facility. This period of relative calm ended in the final months of the Second World War, when the JG 77 “Ace of Hearts” fighter wing used Hrabůvka as a base. The wing commander Erich Leie (a fighter ace with 121 aerial victories) was eventually shot down over what is now Polish territory; he is buried in the Czech town of Valašské Meziříčí.

After the liberation, the airfield came under state control and was used by Czechoslovak Airlines for domestic flights to Prague, Zlín, Olomouc, Brno and Piešťany. A direct service to Košice was added at the start of 1951.

However, by the early 1950s it was becoming increasingly clear that the airfield no longer met modern requirements, and its focus gradually began to shift. It was used as a base by aviation clubs run for the employees of local companies, as well as by the Svazarm paramilitary volunteers' organization. There was an increased focus on gliding as well as on flying model aircraft.

The airfield's swansong came in July 1957, when a delegation including the Soviet leader Nikita Khrushchev landed at Hrabůvka before visiting the newly constructed satellite town of Poruba and the nearby Nová Huť metalworks complex.

The new airport in Mošnov was opened in 1959. Hrabůvka continued to serve as the base for the regional Svazarm aviation club until the autumn of 1961, when the club relocated to Mošnov. That marked the definitive end of aviation history in Hrabůvka. The airfield site was briefly taken over by a collective farm, before eventually becoming the site of a major new housing estate that still stands there today.

Nowadays the airfield no longer exists, but its history still lives on in people's memories and in black-and-white photographs that vividly evoke a lost era.

Author /
Marek Skřipský
editor at Ostrava City Authority, writer

Ostrava byla kdysi zemědělské městečko. Měla mlýny a za hradbami pastviny

Ostrava was once a small farming town surrounded by pastures and mills

Moravskoslezskou metropoli každý zná jako průmyslové město s železárnami, doly a chemičkami. Jenže než průmysl Ostravu na dvě staletí pohltil, bývala malým zemědělským městečkem, za jehož branami bývaly pastviny a na nich se pásla stáda dobytka. A předtím, než na Slezské Ostravě prospektoři objevili v druhé polovině 18. století uhlí, tak lidé na Ostravsku obdělávali pole a o žních plnili stodoly.

Proto ani není divu, že v Dolní oblasti Vítkovic, v sousedství industriálních vysokých pecí, sídlí ve dvou původních halách také pobočka Národního zemědělského muzea, konkrétně Muzeum potravin a zemědělských strojů. S jeho ředitelem Ivanem Bergerem jsme hovořili o tom, co Ostravu a zemědělství spojuje.

U vstupu do Vašeho muzea lze zhlédnout počítačovou animaci, jakýsi průlet nad Ostravou v 19. století, který krásně ukazuje, jak Ostrava vypadala coby malé zemědělské městečko.

Zdigitalizovali jsme takzvané mapy stabilního katastru z roku 1833, zahrnují část Vítkovic, Moravskou Ostravu a část Slezské Ostravy. Je to jenom taková ochutnávka toho, co lidé uvidí v nově připravované expozici. Návštěvník se v ní bude moci pohybovat, přibližovat si různé objekty v Ostravě, jak v té době vypadaly. Ocitne se tak v době, kdy v obci Vítkovice stály první železárny pouhé čtyři roky. Vizualizace ukazuje třeba i všechny staré náhony a mlýny na nich.

Kolik bylo v Ostravě mlýnů?

Na dvou moravskoostravských náhonech stálo sedm mlýnů. Mlýnské strouhy pak začal vznikající průmysl využívat jako zdroj vody pro technologie, ale zároveň do nich začal vypouštět odpad, takže se z nich staly páchnoucí stoky. Proto je ve třicátých letech zasypali. V našem muzeu chystáme vystavět kompletní fungující mlýn. Má čtyři podlaží a má všechny stroje, které postupně mlely mouku.

Proč vznikla pobočka Národního zemědělského muzea v dříve průmyslové Ostravě?

Jedním z důvodů bylo založit muzeum potravin, což je univerzální téma a zatím se mu nikdo obšírně nevěnoval. Druhým naším posláním je muzeum strojů, což se váže na ostravskou industrii. Máme tu traktory, secí stroje, mlátičky, ale třeba i současné zemědělské stroje, protože ostravské průmyslové podniky také dodávaly kovovýrobky do strojů. Mnoho lidí asi zná i věže z tmavě modrého smaltovaného plechu, vyráběné ve Vítkovicích. A navíc, pro Ostravsko bylo v 19. století specifické kovozemědělství.

Everyone knows Ostrava as the bustling capital of the Moravian-Silesian Region – an industrial city with steelworks, coal mines and chemical plants. But before industry engulfed Ostrava for two centuries, it was a small agricultural town, its walls surrounded by pastures where cattle grazed. Up to the middle of the 18th century, when mining prospectors discovered coal on the east bank of the Ostravice River (in today's Slezská Ostrava district), local people cultivated fields and filled their barns with crops at harvest time.

So it's no surprise that in the city's Lower Vítkovice district, right next to the historic blast furnaces of the former ironworks, two old factory halls are now home to a branch of the National Museum of Agriculture focusing on the history of food production and agricultural machinery. We spoke to Ivan Berger, the director of the museum's Ostrava branch, about the links between the city and agriculture.

At the entrance to your museum, visitors can watch a computer animation – a kind of virtual flight over the local area in the 19th century, which gives a wonderfully clear idea of what Ostrava looked like when it was a small farming town.

We digitized the comprehensive land registry maps made in 1833 covering part of Vítkovice, Moravská Ostrava and a portion of Slezská Ostrava. The animation gives just a taste of what people will be able to see in a new exhibition that we're currently planning. Visitors will able to move around and zoom in on various locations in Ostrava, to see what they used to look like in the past. It will be like travelling back in time to a point when the Vítkovice ironworks were only four years old. You'll be able to see things like all the old mill-streams and the mills that they powered.

How many mills did Ostrava have?

Moravská Ostrava (nowadays the central district of the city) had seven mills located alongside two mill-streams. As industry began to emerge, the new factories used the mill-streams to power their machinery, but at the same time they also discharged waste into the streams, turning them into foul-smelling open sewers. That is why the mill-streams were eventually filled in during the 1830s. We are planning to display a replica of a fully functioning mill at our museum – with four floors and all the machinery that was used to produce flour.

Why did the National Museum of Agriculture decide to open a branch in Ostrava, a city that is best known as a former heavy industrial centre?

One of our reasons was that we wanted to open an exhibition about food production – a universal topic that no museum had yet explored

Co to bylo?

Takový kovozemědělec nebydlel v dělnické kolonii, ale měl svůj grunt. A chodil pracovat do dolů, kde pracoval například jako kovář. Často fungoval i jako řemeslník pro místo, kde bydlel. Měl takové dvě směny. Takže někteří horníci nechodili jen do hospod, ale vedli i zdravější životní styl (smích). Kolektivizace v padesátých letech však kovozemědělství hodně utlumila. Doly byly také dříve se zemědělstvím více provázány. Důlní vozíky třeba tahali koně. Ty koně někdo musel mít, chovat a okovat.

V dělnických koloniích také měl kdekdo zahrádku...

Ano. Průmysl „verboval“ hodně v zemědělských oblastech a tito lidé většinou měli v koloniích možnost nějakého malého hospodářství – domácí zvířectvo, malé políčko. V muzeu chystáme i projekt, který ukáže občanskou vybavenost kolonií. Chceme třeba vybudovat i funkční hornickou pekárnu. Pro tyto pekárny bylo specifické, že se v nich chléb nepekl na dřevě, ale na uhlí.

Paráda.

Máme plány hornické pekárny z roku 1900, která stála v Bílé kolonii v Karviné. Patřila Larisch-Mönnichům, kteří kromě různých obchodů nebo prádelen stavěli ve svých koloniích i tyto pekárny. Bylo jich dost, ale nedochovala se skoro žádná, jen jedna krásná stojí stále na Hranečníku.

Co všechno mohou lidé vidět v expozici potravin?

Máme dvě expozice potravin, jedna z nich se jmenuje Galerie českých potravin. Název napovídá, že využíváme galerijní instalaci, do solitérní vitríny na sokl vždy na jeden rok umístíme potravinu jako umělecké dílo. Často jde o potravinu, která stojí v obchodě několik korun. Snažíme se ukazovat regionální potraviny a náš exponát má vždy příběh. Někdy jde o vítěze soutěže regionální potravina, jindy o nositele jiné značky, někdy to jsou ale kvalitní potraviny renomovaných českých producentů.

Jak tyto potraviny uchováváte? Některé jistě rok nevydrží...

Vystavujeme je formou nejedlé, realisticky vypadající repliky, které nám tvoří sochař Petr Szyroki, jsou to malá sochařská díla. Vyrábí je z plastu, pak je retušuje a různě upravuje. Velmi dobře dopadají ovoce a zelenina, a některé poznáte opravdu jen, když si je potěžkáte. Třeba na cibuli použil původní slupky z cibule, nebo na repliku hrušky použil pravou stopku z hrušky. Měli jsme tu i „sošku“ vyhlášeného kružberského pstruha jako filet, kde bylo vidět i ztvárnění masa.

Jaké exponáty mohou návštěvníci v muzeu vidět?

Je tady třeba splašená traverza RS 09 z Východního Německa, těžký kolový kloubový tahač Škoda 180 z České Skalice, který je z dílů Liazky. Máme tu specifický traktor Tatra, doma předělaný traktor z předválečného náklaďáku Tatra T12. Máme tady klasickou frézu PF-62, kterou lidé mnohou znát z filmu Slavnosti sněženek podle nezapomenutelné hlášky „To je dost, žes nás taky jednou vyvez!“ a z Čáslavi máme půjčený traktor Fordson, který je v khaki barvě a má na sobě nápis R.A.F., protože si zahrál ve filmu Tmavomodrý svět. A máme i „Štefana“.

in depth. Another reason was that we wanted to create an exhibition of agricultural machinery – a topic that is closely linked to Ostrava's industrial heritage. We have tractors, seeders, threshers, and modern agricultural machinery too, because Ostrava's industrial companies made various metal components for machines. In addition, many of the dark-blue grain silos that are such a typical feature of the Czech countryside were made from enamelled sheet metal produced right here in Vítkovice. And lastly, during the 19th century, many of Ostrava's residents were so-called metalworker-farmers.

What did that mean?

Metalworker-farmers were people who worked at one of the local coal mines, as blacksmiths or in similar professions. But they didn't live in one of the housing schemes built for industrial workers – instead they had their own plot of land that they farmed, and they also often worked as tradesmen for the local community. They essentially had two jobs. So some miners didn't spend all their free time drinking in pubs – they had a healthier lifestyle (laughs). Eventually, the collectivization of agriculture in the 1950s largely put an end to this practice. The coal mines too used to be quite closely linked to agriculture. For example, horses were used to pull the coal wagons, and somebody had to own, breed and shoe those horses.

Even in the workers' housing schemes, plenty of people had their own small garden...

Yes. The local industries recruited many workers from agricultural communities, and the residents of the workers' housing schemes usually had access to a smallholding where they could keep farm animals and grow food on a small allotment. Our museum is currently working on a project to create a display showing the various civic amenities of the housing schemes where the industrial workers lived. We are planning to build a functioning replica of a type of small bakery that was used by miners; the ovens at these bakeries used coal instead of wood.

Wonderful.

We have the original plans for a miners' bakery that was built in 1900 at a housing scheme in Karviná. The scheme belonged to the Larisch-Mönnich family of mine-owners, who built various shops and laundries as civic amenities for their workers, as well as these small bakeries. There used to be quite a few of these miners' bakeries, but almost none of them have survived – there's just one beautiful example still standing at Hranečník.

What can visitors see in your exhibition of food production?

We have two exhibitions devoted to food production. One is called the Gallery of Czech Food. As the name suggests, we have conceived it as a gallery-type installation, with food items displayed like works of art in glass cases, always for a whole year. Often these are items that cost just a few crowns in a shop. We're keen to showcase regional food products, and our exhibits always have a story behind them. Sometimes the items have won regional food competitions, sometimes they represent regional brands, and sometimes they're high-quality food items made by renowned Czech producers.

How do you store these items? I'm sure that some of them won't last an entire year...

We display them in the form of non-edible replicas that look very realistic. They're created by the sculptor Petr Szyroki, so they're all

Co to je?

U stropu v hale s traktory máme zavěšeného Čmeláka Zlín Z-37. A je to unikát, protože je to ten originál, který si zahrál ve filmu Vesničko má středisková. Máme ho s imatrikulací, se kterou ve filmu hrál, a máme i jeho letovou knihu, ve které je napsáno, že v době natáčení filmu létal v Křečovicích, kde se film natáčel.

Co byste v muzeu ještě rádi měli?

Dlouho jsme sháněli láhev Ostravského kahanu a díky medializaci přes web a sociální sítě města Ostravy jsme jich získali hned několik. Za to moc děkujeme. Dále ale hledáme vše co souvisí s potravinářskou a zemědělskou produkcí na Ostravsku, takže sháníme stroje i přístroje, nářadí, spotřebiče do domácnosti, obaly a reklamní předměty od lokálních potravin. A už letos chceme otevřít novou výstavu o ostravských JZD. Málokdo by řekl, že jich bylo devatenáct!

Autor /
Petr Broulík
novinář, reportér, publicista

miniature works of art. He makes the basic shapes out of plastic, then he modifies them to create the finished item. He's amazingly skilled at replicating fruit and vegetables – sometimes you can't tell they're not real until you actually pick them up. For example, he used a real onion skin for a replica onion, or a real stalk for a replica pear. Once we also had a sculpture representing the renowned trout from Kružberk – a replica of a fillet that perfectly reproduced the texture of the trout's flesh.

What other exhibits can visitors see at your museum?

We have an East German RS 09 wheeled tractor as well as a heavy Škoda 180 wheeled articulated tractor from Česká Skalice, made at the Liaz factory. A truly unique exhibit is a “home-made” tractor that was converted from a pre-war Tatra T 12 truck. There's also a classic PF-62 single-axle tractor – a hugely versatile piece of farm equipment produced from the 1950s onwards. From our Čáslav branch we've borrowed a Fordson tractor painted in khaki and marked with the initials “R.A.F.”, which was used as a prop in the classic Czech film Dark Blue World that told the story of Czech pilots who fought for the Royal Air Force in the Second World War. And we also have a cropdusting plane that played a starring role in one of the best-loved Czech films of all time.

Tell us more.

Suspended from the ceiling is a Zlín Z-37 “Bumblebee” single-engined cropduster – the actual plane that was used in the 1985 comedy My Sweet Little Village. It still has the original registration number that it had in the film, and we also have the plane's logbook, which records that during the filming it was in the village of Křečovice, where the movie was made.

What other exhibits would you like to acquire for the museum?

We have been searching for a bottle of Ostrava Kahan for quite some time, and thanks to the publicity through the city of Ostrava's website and social media, we have obtained several. We are very grateful for that. However, we are still looking for anything related to food and agricultural production in the Ostrava region, so we are in search of machinery and equipment, tools, household appliances, packaging, and promotional items from local food producers. And this year we're planning to open a brand-new exhibition about collective farms in Ostrava. It will surprise most people to learn that there were nineteen collective farms right here in the city!

Author /
Petr Broulík
journalist, reporter, feature-writer

Století páry v Ostravě nezemřelo. A není divu...

PETRA SLOVÁKOVÁ (*1987)
spisovatelka, ilustrátorka a umělkyně
writer, illustrator, and artist

Čas nelze zastavit. V Ostravě tak přibývá těch, kdo si ji nepamatují jako průmyslové srdce sálající tavičskou výhní a dýchající uhelným prachem. Přesto pro ně tato minulost není hromadou šrotu. Naopak. Slouží jim coby inspirace. Z ní se rodí fantastický podžánr, známý jako steampunk. V literatuře, módě i výtvarném umění využívá industriální kulisy, prvky, atmosféru i reálie. Královnu českého steampunku najdeme v Ostravě. Úspěšná spisovatelka fantasy a sci-fi Petra Slováková také pořádá tematicky zaměřené akce, přičemž v neposlední řadě se věnuje ilustracím a návrhům kostýmů. Během rozhovoru s ní si člověk uvědomuje, jak industriální odkaz promlouvá přes propast několika staletí k navýsost současným autorům.

Zájem o subžánr fantastiky, inspirovaný starou technikou a 19. stoletím, bych čekal spíše u mužské části populace. Co k němu přivedlo Vás?

V mém případě to byla trochu klikatá cesta. Steampunk jsem objevila na zahraničních festivalech, oblíbených hlavně v „gotické“ subkultuře. Už od počátku mě zaujala ta vizuální stránka. Teprve potom jsem si zjišťovala, o co vlastně jde. Tím se přede mnou rozprostřel celý ten neuvěřitelně působivý svět. Asi bych měla říci, že jsem nějakou dobu žila v Anglii, kde byl steampunk více rozšířen. Ze všech steampunkových motivů mě nejvíce uchvátila literární stránka. Spojují se v ní totiž mé oblíbené motivy – průmyslová revoluce, industrie, viktoriánská doba a obecně ten 19. věk. Tohle všechno mě zajímalo dříve, než jsem se o nějakém steampunku vůbec doslechla.

Steampunkový vizuál je osobitý a specifický. Věnuje se mu hned několik nepřehlédnutelných výtvarníků (Roźalski, Voytekovich, Pawlikowská, Rudov...). Je těžké převést obrazem ztvárněnou atmosféru do psaného textu?

Není, a to ze dvou důvodů. Jednak si myslím, že pokud se vám něco opravdu líbí, jde všechno snáz. Tím druhým důvodem je zázemí, které mi pro psaní steampunku dala Ostrava. Její industriální stránka je pro inspiraci jednoduše skvělá. Kdysi mi dokonce přišla až nedoceněná, měla jsem dojem, že se o ní zas tolik nemluví. Proto jsem ráda za to, že se zachoval průmyslový areál v Dolních Vítkovicích se svým kouzlem. Zjednodušeně řečeno je prostě WAU! Obdivují ho místní i přespolní. Menších památek podobného rázu máme v Ostravě více. Je dobře, že nejsou brány coby špinavá hutnická minulost, ale jako součást tváře našeho města. O tomhle steampunk vlastně je: vnímá tu syrovou, drsnou industrii jako něco prospěšného, co lidstvo posunulo dopředu a mělo smysl.

Kromě toho, že píšete, jste spoluorganizátorkou akcí jako Fantastická Ostrava nebo Nemám páru. Projevuje se v nich „steampunková linka“?

Samozřejmě. Zmínil jste Nemám páru, což byl vyloženě steampunkový festival. Pořádali jsme ho přímo pro steampunkovou subkulturu. Ta je u nás skutečně zajímavá, různorodá a kreativní. Pohybuje se v ní poměrně dost umělců vysoké úrovně. Tomu nasvědčuje i ono vizuálno, které pak dělá steampunk zajímavý i pro lidi mimo subkulturu. Pamatuji dokonce, když se jím ovlivněná móda dostávala do mainstreamových obchodů, odkazy na steampunk se objevovaly i ve filmech, kam logicky nezapadaly. Například v moderní adaptaci Tří mušketýrů! Nicméně subkultura vesměs stojí nohama na zemi a dále produkuje kvalitní tvorbu, včetně literatury. Fantastická Ostrava je zaměřena obecněji, na fantastiku jako celek. Takže i steampunk na ní má své odpovídající zastoupení.

Steampunk má u nás tedy popularitu, zaznamenáníhodné autory, tvořivé příznivce... Nemůže to být dáno historickým dědictvím? České země patřily v 19. století k nejprůmyslovějším, důležitou roli hrála také Ostrava.

Také bych v tom viděla spojitost. Dokonce si myslím, že my Češi máme steampunk tak trochu v krvi, aniž bychom si to někdy uvědomovali. Vzpomeňte, co za mechanismy se objevily ve snímcích jako „Adéla ještě nevečeřela“, „Tajemství hradu v Karpatech“ nebo v experimentálních peckách Karla Zemana. Estetika steampunku, spolu s vtipností, v nich zaujímá stěžejní úlohu. Takže rozhodně je na co navazovat.

Zůstaňme chvíli přímo v Ostravě. Kromě steampunku se literárně věnujete i dalším fantaskním podžánrům. Narážím teď hlavně na Vaši „ostravskou trilogii“ (Pán čarodějů, Střípky času, Vzpomínky na zítřek). Vás Ostrava evidentně inspiruje jako celek, nejen v rovině industrie.

Máte pravdu. Vždycky jsem si chtěla napsat nějakou městskou fantasy, která se odehrává okolo roku 2000, kdy ještě Stodolní ulice pulsovala životem. To jsem si splnila právě onou trilogií. Ostrava je celkově místem, kde vás potkávají události, aniž byste chápal, proč se dějí. Ale ony se vážně dějí! Tohle město je kouzelné samo o sobě. Pro „urban fantasy“ jako dělané. Samotná jeho podoba vám najednou začne ovlivňovat celý příběh. Ale steampunk neopouštím. Příští rok mi u nakladatelství Golden Dog vyjde žánrová detektivka „Ztracená rakev“.

Máte v něm svá oblíbená místa?

Třeba naprosto „neindustriální“ Bělský les. Babička bydlí v Hrabůvce, takže do „Běláku“ chodím už od dětství, a to místo miluju. Hodně se mi líbí Trojhalí. Na rozdíl od podobných míst mělo to štěstí, že přežilo do dnešních dnů a jeho zrekonstruovaný prostor je nápaditě využitý. Vůbec by mi nevadilo, kdyby podobných vydařených projektů bylo v Ostravě povícero.

Autor /
Marek Skřipský
redaktor Magistrátu města Ostravy, spisovatel

The age of steam lives on in Ostrava...

The onward march of time cannot be stopped. In Ostrava there are more and more people who no longer remember the city as it once was – an industrial heartland, its people breathing air full of coal dust and sweating in the blaze of the blast furnaces. Yet even for younger generations, Ostrava's industrial history is not something that belongs on the scrapheap. Quite the opposite, in fact: it is a source of great pride and inspiration. It has given birth to a sci-fi subgenre known as steampunk, which incorporates industrial elements and settings to create a distinctive atmosphere in literature, fashion and the visual arts. And the queen of Czech steampunk can be found right here in Ostrava – the popular fantasy and sci-fi author Petra Slováková, who besides her writing also organizes steampunk events, illustrates books, and designs costumes. Speaking to her, you realize how our city's industrial heritage can still inspire today's authors, speaking directly to them even across a gap of several centuries.

Steampunk is a fantasy and sci-fi subgenre that draws its inspiration from the retro-futuristic technologies of the 19th century. I would expect it to be more popular among the male half of the population – so what attracted you to it?

In my case, it was rather a winding road. I first discovered steampunk at festivals abroad focusing on the "Goth" subculture. What first drew me to it were the visual aspects – and it was only later that I began to learn what steampunk is actually about. That opened up an entire world that is amazingly evocative. I should mention that I used to live in England, where steampunk was better-known. Of all the various facets of steampunk, I was particularly attracted to the literary side of things. It combines so many of my favourite motifs – the industrial revolution, industrial technologies, the Victorian era, and the 19th century in general. I loved all those things even before I first encountered steampunk.

The visual side of steampunk is very distinctive, and there are several remarkable artists who work in that style (Roźalski, Voytekovich, Pawlikowská, Rudov, and more). Is it difficult to translate the atmosphere of visual images into a written text?

No, it's not difficult, and there are two reasons why. First, I think that if you really like something, it is easier to do. The second reason is the way that Ostrava has helped me write steampunk; the city's industrial setting is amazingly inspirational. I used to feel that the industrial side of Ostrava was underappreciated; people didn't talk much about it. So I'm glad that the historic ironworks complex at Lower Vítkovice has been preserved – it's so atmospheric, with a real "wow factor", and it's loved by locals and visitors alike. But Ostrava has plenty of smaller-scale industrial sites too. It's good that they're not seen as a kind of dirty relic of our past, but rather as an integral part of the city's modern face. That's really what steampunk is all about: it sees all that raw, harsh industry as something beneficial – something that was worth it, because it has moved humanity forward.

Besides your writing, you also help organize events like Fantastic Ostrava or the city's own dedicated steampunk festival. Does Ostrava have a strong steampunk scene?

Of course. You mentioned the festival, which we created specifically for the steampunk subculture here. It's called Nemám páru, which is a play on words; the Czech phrase means "I don't have a clue", but its literal meaning is "I don't have steam". Ostrava can boast a very interesting, diverse and creative steampunk scene, including some really talented artists. That reflects the importance of the visual aspect, which makes steampunk attractive even to people outside the subculture. I can still remember when steampunk-inspired fashion started appearing in mainstream shops, and there started to be steampunk references in movies where it didn't logically fit – for example in the modern adaptation of The Three Musketeers! But the subculture has its feet very firmly on the ground, and it continues to produce some outstanding creative work, including literature. The Fantastic Ostrava festival has a more general scope, covering all aspects of fantasy – and of course that includes steampunk too.

So steampunk is popular here, with the Czech scene boasting some wonderfully creative authors and other artists... Could that be due to the strong heritage of Czech industry? In the 19th century we were among the world's leading industrial countries, with Ostrava also playing a key role.

I agree that there's a connection with our history. In fact, I think that we Czechs have steampunk in our blood, even if we don't always realize it. Just think of the mechanical contraptions in classic Czech films like Dinner for Adele, the Jules Verne adaptation The Mysterious Castle in the Carpathians, or Karel Zeman's amazing experimental animations. The steampunk aesthetic (combined with humour) is at the heart of all these works. So we certainly had a tradition to build on.

Let's stay in Ostrava for a moment. Besides steampunk, you also write in other fantasy subgenres. I'm thinking mainly of your "Ostrava trilogy" (Lord of the Wizards, Shards of Time, Memories of Tomorrow). Ostrava clearly inspires you as a whole – not only in terms of its industry.

You're right. I'd always wanted to write a kind of urban fantasy set around 2000, when Stodolní Street still had a really vibrant cultural scene. And I did that in my trilogy. Ostrava is a place where events happen to you without you understanding why. But they really do happen! This city is magical in itself – it's the perfect setting for urban fantasy, and its very appearance suddenly starts influencing the entire story. But I am not leaving steampunk behind. Next year, a genre detective novel titled "The Lost Coffin" will be published by Golden Dog Publishing.

Do you have some favourite places in Ostrava?

I really like the (completely non-industrial) Bělský Les forest. My grandmother lives nearby in Hrabůvka, I've been going to the forest since I was a child, and I still love the place. I also really like the Triple Hall in the Karolina quarter. Unlike many other similar former industrial buildings, it has been lucky enough to escape demolition, and it has now been renovated to use the space in a very imaginative way. I wouldn't mind at all if there were more successful projects like this in Ostrava.

Author /
Marek Skřipský
editor at Ostrava City Authority, writer

BEATS
FOR LOVE
UNIVERSE

Prošoupané boty v barevném industriálu

Worn-out shoes in a colourful industrial setting

Můžete elektronickou hudbu milovat, nebo se jí obloukem vyhýbat. Kulturu s ní spojenou můžete přijímat, nebo odmítat. Podobně jako skoro všechno. Rozhodně však nemůžete přehlédnout fenomén festivalu Beats for Love, který do Ostravy pravidelně přivádí fanoušky elektronické taneční muziky v řádech vysokých desetitisíců. Zvýrazňuje tak pozici moravskoslezské metropole na kulturní mapě Evropy. Proč se festivalu tolik daří? A má na tom zásluhu i samotná Ostrava jako živý postindustriální organismus? Zeptali jsme se ředitele festivalu Kamila Rudolfa.

You might love electronic dance music, or you might avoid it at all costs. You can embrace the culture associated with it, or you can reject it. Just like with almost everything, it's a matter of personal preference. But you certainly can't overlook the phenomenon of the Beats for Love festival, which annually draws tens of thousands of dance music fans to Ostrava – helping to cement the city's place on Europe's cultural map. So why is this festival so successful? And does Ostrava itself, a living post-industrial organism, play a role in this success? We put these questions – and more – to the festival's manager Kamil Rudolf.

Když jsem Vás před lety poslouchal na tiskové konferenci k prvnímu festivalovému ročníku, zdálo se, že Beats for Love budou jedním z mnoha ostravských festivalů. Aktuálně návštěvnost vyrostla z původních 25 000 na 164 000 diváků. Copak se stalo? A jaké překážky jste museli při cestě na vrchol překonat?

Někdy mám pocit, že ze své pozice se ničemu jinému než řešení překážek nevěnuji. Dnes jsme největším českým hudebním festivalem a zároveň největším žánrovým festivalem svého druhu ve střední Evropě, což je především zásluha celého týmu, který se na zajištění Beats for Love podílí. V konečném součtu jde o 5000 lidí. Já se snažím sestavit tým ze schopných a nadšených spolupracovníků, které „baví bavit lidi", kteří náš festival prostě nosí v srdci. Překážek byla spousta. Největší rozhodnutí jsme museli udělat při zvažování, jestli festival zachovat ve staré části Vítkovic, nebo růst ke hlavní stage na velké festivalové ploše. To s sebou přinášelo velké finanční investice nejen do samotné stage, ale také programu, lineupu a podobně.

Years ago, when I heard you speak at the press conference for the first-ever Beats for Love, it seemed that the festival would be just one of many such events in Ostrava. But the attendance has grown from 25,000 (in the first year) to 164,000. What has happened? And what obstacles have you had to overcome on your way to the top?

Sometimes I feel like the only thing I do in my role as the festival's manager is deal with obstacles. Today we're the largest Czech music festival, and we're also the largest genre-specific festival of its kind in Central Europe. This is mainly thanks to the entire team who are involved in organizing Beats for Love – five thousand people in total. I strive to build a team of capable, enthusiastic colleagues who simply enjoy entertaining people, who have our festival in their hearts. We have faced plenty of hurdles along the way. The biggest decision we've had to make was whether to keep holding the festival in the historic setting of Lower Vítkovice, or to expand to the main stage at a large festival site. Growing the festival has entailed major investments – not only in the stage itself, but also in the programme, the lineup, and so on. Today I can see that we made the right choice, but back then things didn't seem quite so simple. There are always plenty of relatively minor issues, but overall I'm happy with the result. I try and "force" my colleagues to appreciate what we do as well – I tell them "Come on, climb up somewhere high at the venue and look at these thousands of people all having an amazing time here." When you see something like that, it just fills you with an incredible sense of fulfillment.

Dnes vidím, že ta cesta byla správná, ale tehdy to tak jednoduše nevypadalo. Menších problémů je celá řada, já mám nicméně radost z výsledku. K témuž „nutím" i kolegy. Říkám jim: „pojďte, vylezte si v areálu někam nahoru a podívejte se, jak se tady desítky tisíc lidí nadšeně baví." Když něco takového vidíte, tak vás to prostě neuvěřitelně naplňuje.

Would you say that the festival's success has surprised even you?

To a certain extent – because even if you're doing something well and you have a clear vision of where you're heading, things don't always work out. You have to get several interrelated factors right – the duration, the timing, the structure of the event... and you also need a bit of luck. I'm extremely humble about this. We always make sure to communicate with the people on the ground, and we've even used a detailed survey to gain feedback. Organizing a festival is a hugely complex set of activities that encompasses everything you can imagine – from international commerce to construction work, event design, and catering.

Dá se říci, že festivalový úspěch překvapil i Vás?

Do jisté míry. Protože i když něco děláte dobře a máte představu, kam směřovat, ne vždy to vyjde. Musíte trefit hned několik vzájemně souvisejících věcí – dobu projektu, jeho načasování, skladbu... a ještě u toho mít i trochu štěstí. Jsem v tomto maximálně pokorný. Dbáme na komunikaci se samotnými návštěvníky, dokonce i prostřednictvím velkého dotazníku. Dělat festival znamená účastnit se komplexní disciplíny, zahrnující všechno možné. Od mezinárodního obchodu přes stavařinu, aranžérství až po catering.

Is there still room for growth? And if so, in what direction?

There is always room for growth in quality. As for visitor numbers, we're already at nearly full capacity within our current venue, and

Máte ještě kam růst? Pokud ano, jakým směrem?

Kvalita může růst vždy. Co se týče počtu návštěvníků, pak jsme v rámci areálu téměř na maximu. Současná kapacita nám plně vyhovuje. Když jsou totiž festivaly tohoto typu až příliš gigantické, jak vidíme někdy v zahraničí, tak už třeba návštěvníkům trvá dvacet minut, než ujdou pouhých sto metrů. My spatřujeme nové možnosti v zavádění inovací, protože onen kvalitativní růst je v zásadě neomezený. Pokud si tedy odmyslíme finanční stránku, bez které to nejde.

Jak moc je pro festival důležitá industriální kulisa areálu Dolních Vítkovic?

Jsme za ni velice rádi. S nadsázkou říkám, že jsem nejlepším obchodním zástupcem Dolních Vítkovic, protože já je skutečně chválím, kudy chodím. Z mého pohledu je ten areál jedním z vůbec nejoriginálnějších, které ve světě najdete. Líbí se mi, že neslouží „jen“ k pořádání festivalů, ale také vzdělávání, chytré zábavě a dalším akcím. Navíc musím přiznat, že bych nechtěl dělat festival na zelené louce nebo na letišti. Takových je všude plno. Přitom právě nezaměnitelné festivaly a velké eventy posilují mezi lidmi sounáležitost s městem a jsou zdrojem hrdosti na něj. Ukazují to i mnohé výzkumy. Za mě jsou Dolní Vítkovice skvělé a doufám, že v nich Beats for Love zůstanou.

Může být industriální prostředí konkurenční výhodou proti podobně zaměřeným hudebním festivalům, které probíhají v jiných místech?

Je to možné. Elektronická hudba přece vzešla z industriálních hal Detroitu a podobných měst. Tím pádem musí do Dolních Vítkovic sedět jako... víte co na hrnec. Takové prostředí přidává našemu festivalu na autenticitě, výjimečnosti. Tím, že se koná přímo ve městě, je také komfortní pro návštěvníky, protože většina z nich není někde ve stanech a může si užívat městského zázemí. Věřil byste, že mnoho z nich si v průběhu festivalu kupuje v Ostravě boty? Jedny jim prostě na ty čtyři programové dny nevydrží! Čímž se dostáváme k tomu, že velký ekonomický užitek má z festivalu i město samotné.

Neexistuje tedy mezi (post)industriálními městy a elektronickou hudbou jakási „logická“ vazba. Proč se v nich daří právě tomuto druhu muziky?

Ta vazba funguje v návaznosti na kulturní rámec daného prostředí. Souvisí to obecně s technologiemi, technickým pokrokem a výrobou. Od zachycení prvních zvukových stop až po dnešní experimentální nahrávky. Při pohledu na mezinárodní kontext zjistíte, že už v 50. letech se v technikou prostoupených oblastech objevují syntetizátory, generátory, filtry, magnetofony... Pak už byl jen krůček k avantgardním pokusům, jak nově definovat hudbu jiným způsobem, nezávisle na tradičních hudebních nástrojích. Anebo je naopak s tradičními nástroji multiinstrumentálně propojit. Ovšem vždy musí vzniknout komunita, která se chce tímto způsobem bavit. A Ostrava ji má.

Autor /
Marek Skřipský
redaktor Magistrátu města Ostravy, spisovatel

that capacity fully meets our needs. After all, when festivals of this type become too huge – as we sometimes see abroad – it can take visitors twenty minutes just to walk a hundred metres. Where we do see new opportunities is in introducing innovation, because there are essentially no limits to qualitative growth – leaving aside the financial aspects, which are of course crucial.

How important for the festival is the industrial backdrop of the Lower Vítkovice complex?

We're very happy to be there. I'm exaggerating a bit when I say I'm Lower Vítkovice's best sales rep, but I really do sing its praises wherever I go. From my perspective, the complex is one of the most unique venues you'll find anywhere in the world. I like that it serves not "only" for hosting festivals, but also for education, entertainment, and a range of other types of events. Plus, I have to admit that I wouldn't want to hold a festival on a greenfield site or at an airfield; there are plenty of those everywhere. It's precisely these unique festivals and other major events that really strengthen people's sense of belonging to the city. They're a powerful source of civic pride – numerous studies have shown this. As far as I'm concerned, Lower Vítkovice is wonderful, and I hope Beats for Love will stay there.

Could the industrial setting give you a competitive advantage over similarly themed music festivals held in other locations?

It's certainly possible. After all, electronic music originated in the industrial warehouses of Detroit and similar cities. So it should be a perfect fit for Lower Vítkovice too. The setting also helps make our festival authentic and truly unique. And because it's located in the heart of the city, it's very convenient for visitors, because most of them aren't stuck in tents, and they can enjoy everything that Ostrava offers. Would you believe that many of our visitors actually buy shoes in Ostrava during the festival? One pair simply won't last them through all four days! Which brings us to the fact that the city itself derives significant economic benefits from the festival.

So is there some kind of "logical" connection between (post)industrial cities and electronic music? Why does this particular genre thrive in such places?

This connection stems from the cultural context of these urban environments, which have always been closely bound up with technology, technical progress and industrial production. The connection has always been there, from the very first sound recordings all the way to today's experimental music. Looking at the situation internationally, you'll find that synthesizers, generators, filters and tape recorders began to appear in industrial areas as early as the 1950s... From there, it was only a small step to avant-garde experiments which aimed to redefine music in a new way, independently from traditional musical instruments – or, conversely, to combine new musical resources with various traditional instruments. However, for this to happen, there must always be a community that wants to embrace and enjoy these forms of expression – and Ostrava is home to just such a community.

Author /
Marek Skřipský
editor at Ostrava City Authority, writer

Užijte si Ostravu díky návštěvnické kartě OSTRAVACARD!!!, kterou získáte zdarma ve vybraných ubytovacích zařízeních.

www.visitostrava.eu visitostravacity visit_ostrava

Make the most of your stay in Ostrava with the OSTRAVACARD!!! Available free of charge at selected accommodation providers.

VISITOSTRAVA!!!

Z podzemních slojí až k olympijskému ohni

From the depths of a coal mine to the Olympic flame

Lukáš Kaboň je ostravským rodákem a vítězem prestižní fotografické soutěže Czech Press Photo 2025. Uspěl se snímkem horníka pracujícího v posledním černouhelném dole v České republice. I když se věnuje především fotografování sportovních událostí, je vždy tam, kde se něco děje, aby pořídil co nejlepší reportážní snímky pro svou domovskou redakci Moravskoslezského Deníku. Dlouhodobě spolupracuje s uznávanými zahraničními médii, jako je turecká národní agentura Anadolu. Podle něj je Ostrava velmi fotogenická, i díky postindustriálním kulisám. Místním však může časem zevšednět.

Studoval jste obchodní akademii a na univerzitě dále pokračoval informační technologií. Co Vás přivedlo k fotografii? Podělíte se o svůj příběh?

Fotografování mě začalo zajímat mezi 15 až 18 rokem. Inspirovali mě především fotografové ve filmech. Říkal jsem si, že by bylo skvělé být součástí nějaké velké události a fotografovat ji. Poprvé jsem si fotografování vyzkoušel na prázdninách u babičky v Praze, a bavilo mě to tak moc, že jsem si z vydělaných peněz na brigádě na stavbě u mého strýce koupil první fotoaparát a začal jsem se tomu více věnovat.

Váš okruh témat je široký. Od industriálních objektů přes reportážní fotografie až po sport. Co z toho nejraději fotografujete a proč?

Kdybych to měl seřadit, nejraději mám reportážní fotografování, následně sportovní, a nakonec industriální. U reportážního fotografování mě baví to, že práce není stereotyp. Každý den se mi naskytne jiná příležitost a jiná událost, kterou můžu zdokumentovat.

Ostrava-born **Lukáš Kaboň** won the prestigious Czech Press Photo award in 2025 for his photograph of a miner working in the Czech Republic's last active underground coal mine. Although he specializes in sporting events, Kaboň is always there when something is happening, striving to capture the best images for the Moravskoslezský Deník newspaper and website. He is also a long-term collaborator with a number of renowned international media partners such as Turkey's Anadolu news agency. Kaboň told us that Ostrava is hugely photogenic, partly thanks to its distinctive post-industrial urban landscape – but he also acknowledged that local residents often take the city's unique appearance for granted.

You attended a business academy, and then you went on to study IT at university. What led you to photography? Can you tell us your story?

I became interested in photography between the ages of 15 and 18. I was mainly inspired by photographers in movies; I thought it would be great to be part of some big events, recording them with my camera. I took my first steps as a photographer during vacations when I stayed with my grandmother in Prague, and I enjoyed it so much that I used the money I'd saved from a part-time job on my uncle's construction site to buy my first camera. After that, I started devoting more time to photography.

You cover a wide range of subjects, from industrial scenery to photo journalism and sports events. What do you enjoy photographing most, and why?

If I had to rank them, my favourite is photo journalism, then sports, then industrial scenes. The thing I enjoy about photo journalism is that the work isn't routine; every day there are different opportunities and different events for me to capture.

Který moment ve Vás při focení vyvolal nejsilnější emoce? A čím byl pro Vás natolik výjimečný?

Je jich mnoho. Jedna z nejnepříjemnějších událostí, kterou jsem fotografoval, byla střelba ve Fakultní nemocnici v Ostravě. Nevěděl jsem, do čeho jdu a co se bude dít. Dále to byly záplavy. Na vlastní oči jsem viděl zkázu, kterou voda způsobila. Lidé byli zoufalí a já jsem cítil bezmoc, že jim nedokážu pomoci. Když přijde voda a sahá do výšky prvního patra, tak zbývá jen čekat než opadne. Nejhorší bylo pozorovat nemohoucnost lidí, kteří přišli o všechno.

Narodil jste se a žijete v Ostravě. Jak na Vás působí Ostrava z hlediska fotografování?

To řešíme často s kolegy, protože pokud člověk žije v Ostravě, tak mu časem zevšední. Vidí stejné prostředí každý den a má dojem, že není tolik přitažlivé. Když však přijede například kolega z Prahy, tak na něj Ostrava působí velice fotogenicky. Myslím, že Ostrava, jako taková, fotogenická je. Pro fotografa jsou vděčné jak industriální památky – například Dolní oblast Vítkovice, tak město samotné – třeba centrum a krásné staré budovy v něm. Ale jestliže v Ostravě bydlíte, často vás její kouzlo mine, protože tak trochu oslepnete vůči okolí.

Jsou pro Vás ostravské (post)industriální kulisy atraktivní?

Jsou. Řada postindustriálních kulis je velice atraktivní. Moderní architektury je tady méně, a ta až tak působivá není. Byl jsem před pár lety v sobotu ráno v Dolní oblasti ve Vítkovicích, protože byla krásná mlha a potkal jsem tam přibližně 5 až 6 fotografů, kteří se snažili tuto scenerii zachytit. Tato místa fotografy stále přitahují. A když se zrovna naskytne takový přírodní úkaz, je třeba se chopit příležitosti a vyrazit na správné místo.

Své fotografie publikujete i v několika zahraničních denících a fotografujete také mnoho zahraničních událostí, jako jsou Olympijské hry nebo Davis Cup. Jak se Vám podařilo prosadit na mezinárodní scéně?

Začalo to jednou velkou náhodou. Kolega z Prahy už pro jednu zahraniční redakci fotografoval a nemohl pracovat pro dvě současně, protože každá redakce potřebuje mít jen jednoho člověka v určité zemi. Pokud by jeden člověk pracoval pro dvě velké redakce, byl by to problém, protože fotografie by byly stejné, a po tom nikdo z velkých světových redakcí netouží. Kolega mě tedy doporučil. Moje práce se jim líbila a od té doby jsem s nimi začal spolupracovat. Jedná se konkrétně o tureckou národní agenturu Anadolu, pro kterou fotografuji již 10 let. Na sportovní události, jako jsou Olympijské hry v Paříži a v Miláně nebo Davis Cup, mě vysílá Moravskoslezský Deník, pro který pracuji.

Za svou práci jste získal řadu ocenění – které z nich pro Vás má největší význam a proč?

Největší vnitřní radost mám z posledního ocenění, kdy jsem získal hlavní cenu v soutěži Czech Press Photo 2025 za fotografii roku, která pochází z černouhelného dolu a je na ní zachycen horník při vrtání lanokotev do stropu. Za touhle sérií devíti fotografií byl rok úsilí a jsem velice rád, že ji porota ocenila.

Which moment has had the deepest emotional impact on you during a photo shoot? And why was it so special?

There have been many such moments. One of the most traumatic events I've photographed was the 2019 mass shooting at Ostrava's University Hospital; I didn't know what I was walking into or what would happen. Then there were the floods in the city, when I saw with my own eyes how much destruction the water had caused. People were desperate, and I felt powerless to help them. When the water rises to the second floor, all you can do is wait for it to recede. The worst thing was witnessing the helplessness of people who'd lost everything.

You were born in Ostrava, and you still live here. What is the city like for a photographer?

We often discuss this with colleagues, because when you live in Ostrava, it eventually comes to seem ordinary and commonplace. You see the same surroundings every day, and you can have the impression that it's not particularly appealing. But when a colleague arrives from Prague, for example, they are always struck by how photogenic Ostrava is. And I agree – I think the city truly is photogenic. Historic industrial sites like Lower Vítkovice are very rewarding for a photographer, but the city as a whole has so much to offer – for instance the beautiful old buildings in the city centre. However, if you live in Ostrava, you often don't notice its visual appeal, because you become somewhat blind to your surroundings.

Is Ostrava's (post)industrial backdrop appealing to you?

Certainly – many of the city's post-industrial settings are very appealing indeed. There is less modern architecture here, and it isn't really the main attraction. A few years ago I went to Lower Vítkovice early on a Saturday morning because there was a wonderful fog, and there I met five or six photographers who were trying to capture the magic of this scenery. Places like that always attract photographers – and when a natural phenomenon like that fog comes along, you need to seize the opportunity and get yourself to the right place.

Your photographs are also published by several international media outlets, and you cover a range of international events such as the Olympic Games and the Davis Cup. How did you manage to make a name for yourself on the international scene?

It all began with a huge coincidence. A colleague from Prague was already working for one foreign news agency, and he couldn't work for two at the same time, because each agency needs to have its own unique representative in a given country. If one person worked for two large agencies at the same time, that would be a problem because the photos would be the same, and none of the major global agencies wants that. So my colleague recommended me. The agency liked my work, and I've been collaborating with them ever since. It's the Turkish national news agency Anadolu, and I've worked with them for ten years now. My “home” is Ostrava's local newspaper and website Moravskoslezský Deník, and they send me to cover sporting events like the Olympics in Paris and Milan or the Davis Cup.

Vítězná fotografie nejprestižnější české fotožurnalistické soutěže CZECH PRESS PHOTO 2025
The winning photograph from CZECH PRESS PHOTO 2025, the country's most prestigious photo journalism awards

Jaký je Váš profesní sen? Je nějaká konkrétní událost, kterou byste si přál jednou fotografovat?

Můj sen byl vždy fotografovat na olympiádě. To jsem si splnil už dvakrát, účastnil jsem se jak zimní, tak i letní olympiády. Ze sportu by mě lákalo fotografovat mistrovství světa ve fotbale, až se někdy bude konat v Evropě. A co se týče reportážního fotografování, určitě bych rád zachytil návštěvu amerického prezidenta, kdyby někdy zavítal do České republiky.

Autor /
Kateřina Veselá
redaktorka Magistrátu města Ostravy

You've received numerous awards for your work. Which of them means the most to you, and why?

The award that's brought me the greatest personal joy is my most recent one – first prize in the Czech Press Photo 2025 awards, in the Photograph of the Year category. It was taken in a coal mine, and it shows a miner drilling anchor bolts into the tunnel roof. A year of hard work went into this series of nine photographs, and I'm very happy that the jury appreciated it.

What is your professional dream? Is there a particular event that you'd like to photograph some day?

It was always my dream to photograph the Olympics. That dream has come true twice – I've covered both the winter and the summer games. In terms of sporting events, I'd like to cover the football World Cup final the next time it's held in Europe. And in terms of photo journalism, I'd definitely like to cover an American President's visit to the Czech Republic.

Author /
Kateřina Veselá
editor at Ostrava City Authority

Jak chutná OSTRAVA!!!

How tasty OSTRAVA!!!

KÁVOVOU STEZKOU MORAVSKOSLEZSKÉ METROPOLE

Panejo, je možné, že se v Ostravě stále otevírají nové a nové kavárny? Jen COKAFE jich tu má snad šest. Ale poslední roky zde otevřely další a další, především espresso bary. Tady jsou čtyři tipy, kam můžete zajít na skvěle připravené kafe, pokec a něco dobrého, sladkého k tomu.

A COFFEE TOUR OF THIS COFFEE-CRAZY CITY

Wow! More and more new cafés keep on opening in Ostrava!
One chain alone (COKAFE) has six branches in the city. But in recent years, Ostrava has become an absolute paradise for coffee-lovers and espresso bars are the latest big trend. Here are four top tips for places where you can enjoy chatting over beautifully made coffee and perhaps a sweet treat to go with it.

Lukáš Hejlík

Herec a foodbloger
Actor and food blogger

@lukashejlik
gastromapalukasehejlika

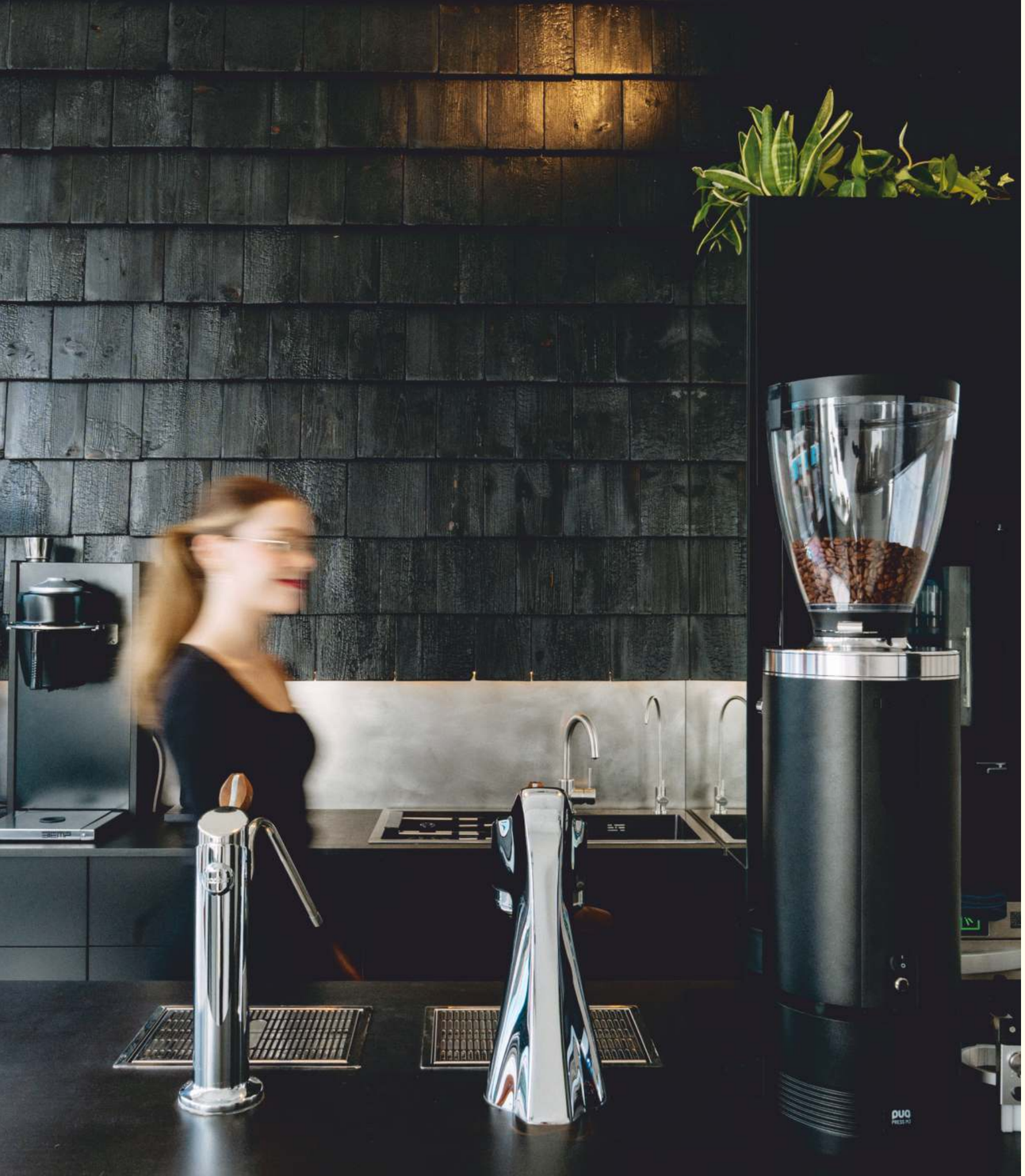

Essko Espresso Bar

Tyršova 31, Ostrava
@essko_ostrava

Essko dnes dělá kafe ze své pražírny 101 Roastery, které v roce 2024 otevřel Matěj Flössner, jako hezký designový prostor nabízející kafe s sebou, dobré domácí sladké dobroty a každý pátek výrobky pekárny Blaho. Nejvíc tu jede flat white a skořicový šnek. Ale zajít můžete na cokoliv z pěkně nastaveného espressa na kávovaru La Marzocco. Essko dělá i kávový catering, ale pozor, provozuje také web levnekavovary.eu, kde kromě prodeje nabízí i servis a údržbu kávovarů, včetně distribuce mlýnků Mazzer.

Essko Espresso Bar

Tyršova 31, Ostrava
@essko_ostrava

Matěj Flössner opened Essko in 2024 as a stylish, design-focused space offering takeout coffee (from its very own 101 Roastery), delicious homemade pastries, and products from the Blaho bakery every Friday. Flat white and cinnamon rolls are the most popular items on the menu – but why not try a signature espresso, perfectly brewed with a La Marzocco machine. Essko also offers coffee catering, as well as running levnekavovary.eu, which sells a full range of coffeemaking equipment (including servicing and maintenance) and is the only official Czech distributor of Mazzer coffee grinders.

KIKAFE Ostrava

Přívozská 9, Ostrava
@kikafe.ostrava

Kuba a Martin mají zkušenosti z kávou provoněné Olomouce, a tak to zkusili i v kávou vonící Ostravě. Jejich Kikafe je espresso bar na adrese, kde kdysi začínaly Faency Fries. Espresso bar je koncept, který nabízí primárně kávu s sebou, ale samozřejmě si ji tu můžete dát i na stojáka nebo si sednout do okna na parapet. Kafe z jejich olomoucké pražírny si můžete koupit i s sebou. K takovému konceptu ale také patří atmosféra, úsměv, poznávání se se zákazníky, takže barista už při vaší třetí návštěvě ví, co si dáváte.

KIKAFE Ostrava

Přívozská 9, Ostrava
@kikafe.ostrava

Kuba and Martin had plenty of experience from coffee-scented Olomouc, so they decided to try their hand at coffee-scented Ostrava as well. Their KIKAFE is an espresso bar located at the same address where the legendary Faency Fries first started out. An espresso bar is a concept that's mainly based around selling coffee to go – but of course you can also enjoy it standing up, or you can sit on the edge of the window if you like. And why not buy some coffee from their Olomouc roastery to take home? At the heart of the KIKAFE concept is a great atmosphere, service with a smile, and getting to know the customers – so by your third visit, the barista will already know what your “usual” is.

Lajka žije

28. října 4, Ostrava
@lajkazije

Po letech práce ve financích chtěla Lenka v Ostravě vytvořit místo, kam by ona sama ráda chodila. Spojila síly se synem Tomášem, který měl zkušenosti z pražské gastro scény a otevřeli sousedský espresso bar u Sýkoráku, zaměřený na výběrovou kávu a matchu. V útulném interiéru se potkává káva s kurátorovaným výběrem vintage kousků, seženete tu keramiku, oblečení nebo knížky. O víkendu zkuste jejich snídani, ať už míchačky z místní farmy, nebo typickou snídani Lajka s labnehem, rillettes z uzené makrely a nakládanou zeleninou.

Lajka žije

28. října 4, Ostrava
@lajkazije

After years of working in finance, Lenka dreamed of creating a place in Ostrava that she herself would enjoy visiting, so she teamed up with her son Tomáš, who already had experience in Prague's food scene, and together they opened a neighbourhood espresso bar called Lajka (pronounced “like a”) near the Miloš Sýkora Bridge, serving specialty coffee and matcha tea. The quirky interior features a curated selection of vintage items, including pottery, clothing and books. At weekends, why not try out their great breakfasts – whether it's scrambled eggs from a local farm, or the signature Lajka breakfast with labneh, smoked mackerel rillettes and pickled vegetables.

Pikola

Nádražní 47, Ostrava
@pikola_kafe

Pikola je šumperský fenomén, který se přes Olomouc dostal také do Zlína, Brna a nově mají espresso bar v Praze nebo dokonce i na Karlštejně. Najdeme je také v Ostravě, na Nádražní ulici, kde je snad největší koncentrace ostravských kaváren. Malý espresso bar se zaměřuje hlavně na kafe jejich pražení, minimalismus tu ctí desing i jejich sladká nabídka. Pikola je neuvěřitelný fenomén a je skvělé, že je i v Ostravě.

Pikola

Nádražní 47, Ostrava
@pikola_kafe

Pikola started out as a phenomenally successful venture in the town of Šumperk. It then expanded with branches in Olomouc, then Zlín and Brno, plus a recently opened espresso bar in Prague, and even at Karlštejn Castle in Bohemia. But they also have a branch in Ostrava – on Nádražní Street, where you'll find perhaps the highest concentration of coffee-heads in the city. This small espresso bar mainly serves coffee from Pikola's own roastery, and its minimalist ethos also permeates the interior design and the selection of delicious sweets. Pikola is a true phenomenon – and it's great that they're here in Ostrava!

Nový název
Nová identita
Stejný závazek
ke kultuře
New name
New identity
Same commitment to culture
VOX
OSTRAVA!!!